

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

Dato: 26.09.2018
Vår ref: 18/03287-2
Deres ref:

Uttalelse til oppstartmelding for marin verneplan for Andfjorden i Andøy, Tranøy, Torsken og Harstad kommuner

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST mail@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NOS376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 24. august 2018.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plansaker.

Om planen

Fylkesmennene i Nordland og Troms varsler oppstart av verneplanarbeid for et sjøområde som strekker seg som et transekt fra sørenden av Senja, over Andfjorden, rundt nordre del av Andøya og ut til territorialgrensen, 12 nautiske mil utenfor grunnlinja. Planområdet berører Andøy kommune i Nordland fylke og Tranøy, Torsken og Harstad kommuner i Troms fylke.

Uttalelse fra DMF

Fordi marin verneplan for Andøyfjorden kun omfatter sjøareal berører ikke planen direkte DMFs sektoransvar. Vi vil likevel påpeke viktigheten av å ta hensyn til behovet for bruk av sjøen som transportveg for viktige mineralske ressurser. Samtidig er det viktig at det ikke planlegges for tiltak i sjø som vil være til hinder for utnyttelse av mineralske ressurser. Masseuttak kan ha virksomhet som forutsetter transport av masser sjøveien for å levere disse til sine forbruksområder. Mineralske ressurser blir ofte transportert med båt dersom tilgangen på ressurser lokalt ikke er tilstrekkelig. Dette muliggjør transport av større volum over større avstander enn en aktuell transport langs veg.

I Norges geologiske undersøkelse (NGU) sin ressursdatabase er det kartlagt flere kystnære forekomster i kommunene omfattet av planen. Nordre del av Andøya har flere registrerte forekomster av pukk og grus med lokal betydning. Det har vært utstrakt aktivitet vedrørende uttak av masser i området. Tre av disse forekomstene strekker seg helt ned til kystlinjen. Spesielt kan nevnes Oksebåsen forekomst, denne har stor lokal betydning og det drives uttak der i dag. Det finnes også tre punktregistreringer av gneis, jern og kvartssand nært kystlinja i foreslått verneområde nord på Andøya.

På østsiden av Andfjorden finnes en kystnær forekomst, Flakstadvåg 2, med beliggenhet i foten av Husfjellet. Forekomsten vurderes som en viktig ressurs til lokal bruk i Flakstad. Ellers er det ingen registrerte ressurser i kystlinja for verneplanen på denne siden av fjorden. Litt innover i landet, ved Olaheimen, finnes Fagerkollen forekomstområde. Forekomsten er en viktig ressurs for bruk til vegformål lokalt.

DMF mener det må vurderes om planen kan føre til begrensninger for muligheten til transport av mineralske ressurser langs sjøen. Det bør også være en overordnet strategi for planen at urealiserte prosjekter for mineralske ressurser som forutsetter transport langs sjøen ikke blir hindret av tiltak som følge av kystsoneplanen.

DMF forventer at konsekvensutredningen i forbindelse med verneplanarbeidet utreder mineralressursene i området. Utredningen bør kartfeste ressursene, beskrive type, utbredelse og bruksmuligheter i dag og i fremtiden, samt eventuelt påvirkning av utskipping av mineralressurser. Informasjon finnes i Norges geologiske undersøkelse sine databaser; <http://www.ngu.no/emne/kartinnsyn>, under fanene Grus og pukk og Mineralressurser.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Åshild Grønlien Østmoe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Åshild Grønlien Østmoe

Mottakere:

Fylkesmannen i Nordland

Postboks 1405

8002 BODØ

Kopi til:

Innspill til Maritim verneplan. Andena.

Jeg har fått og lest forslaget fra fylket om maritim verneplan. Og da dette er noe jeg føler en interesse for, tillater jeg meg å stille litt spørsmål.

Spørsmål 1.

Det er sagt at havnivå vil stige med ca 1 meter pr 100 år. Det vil si at om 500 år vil havnivå være 5 meter høyere enn i dag. Noe av dette vil kompenseres med landheving, men ikke alt. Tar man som utgangspunkt, at grunnvannet i dag er ca 50 cm under bakkenivå, på andenes øst side, fri areal mellom Edmundsgt og Haughesveien. Sier det seg selv at om ca 200 år vil det med stigende havnivå, og grunnvann, bli nødvendig å gå med støtter i andenes sentrum. Det vil derfor bli nødvendig med å fylle masse, slik at man hever landet. Spørsmålet er, vil en maritim verneplan, tillate at for å få dette til, vil måtte fylle ut på andenes ~~øst~~ vest side ca 2 km i rett linje. får bygge opp masse, får så å flytte husene dit. Mens man hever landnivå på andenes, og bleik stave og øst siden i Andfjorden, Da dette for kommende generasjoner vil bli tvungende nødvendig, Skal de fortsette å leve her, Hilsen

Dag-S. Karlsen
Kong Hansgt 74
0400 Andena

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text on the right side of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text in the lower middle section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text at the bottom of the page.

Kommentar til oppstartmeldingen om marin verneplan for området Andfjorden fra Andøy Fiskarlag

Andøy Fiskarlag er tjent med et rikt og friskt hav, i likhet med resten av fiskerinæringen. Derfor er vi i utgangspunktet ikke negativ til etablering av et marint verneområde.

Men vi ser jo at dette vil kunne få en del konsekvenser for vår bruk av havområdene. Først og fremst når det gjelder referanseområdene for bunnredskaper som man vil etablere. Vi er også skeptisk til om de referanseområdene og forutsetninger for vern som skisseres i dag vil kunne endres i fremtiden.

Det vil derfor være svært viktig at de lokale fiskarlagene får delta i prosessen og eventuelt være med på å justere grenser, slik at ikke disse referanseområdene blir et hinder for den daglige driften. Det kan i så fall føre til en negativ opplevelse av hele konseptet, og et vanskeligere samarbeidsklima.

Derfor vil det være et krav fra Andøy Fiskarlag å få delta med minimum 2 medlemmer i den lokale referansegruppa, og hvis det blir etablert andre utvalg vil vi også være representert der.

Det er mange fiskeindustribedrifter i området, disse er også svært avhengig av råstoff fra dette området, og vi synes det burde være på sin plass at også disse er høringspart i dette.

Ellers er vi fra Andøy Fiskarlags side optimistisk og ser frem til å delta i prosessen. Med et godt samarbeidsklima tror vi at det marine verneområdet kan bli et positivt innslag for både havmiljøet og fiskerinæringa.

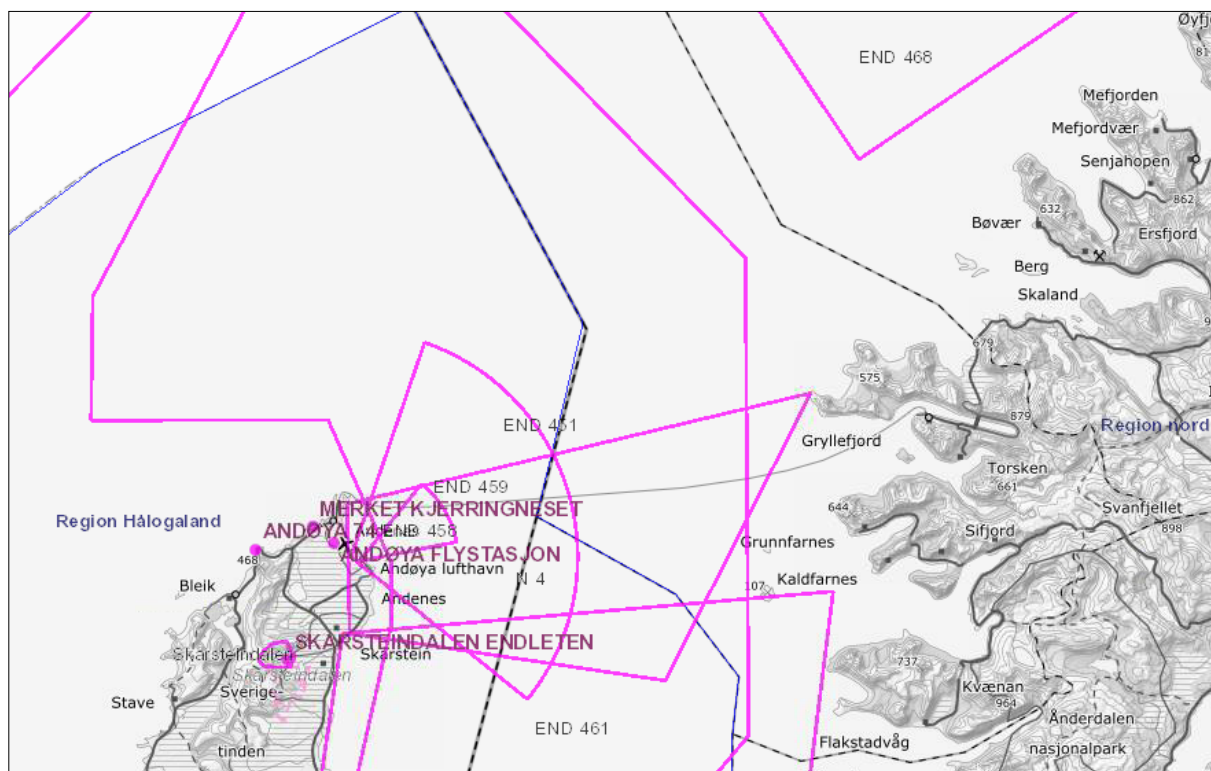
Styret i Andøy Fiskarlag

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Fylkesmannen i Nordland	Kari Olrich Sørebø	09.10.2018	2013/1527-56/315
Statens Hus, Moloveien 10 8002 BODØ		Tidligere dato	Tidligere referanse
		24.08.2018	2017/2660

Uttalelse til oppstart av marin verneplan for Andfjorden

Vi viser til melding om oppstart av marin verneplan for Andfjorden. Forsvarsbygg gir høringssvar til denne type saker med det utgangspunkt å ivareta forsvarssektorens arealbruksinteresser. Utgangspunktet vil alltid være at Forsvarets faste tilstedeværelse har bakgrunn i en nasjonal beslutning om lokalisering, og at den militære virksomheten som gjennom denne beslutningen er tiltenkt å være på stedet må kunne videreføres optimalt.

Forsvarets tilstedeværelse og aktivitet er stor i Andfjorden. Konkret er det etablert et militært forbudsområde utenfor Andøya flystasjon, samt følgende arealer til skyte- og øvingsfelt i sjø og fjordbassenget:

Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø representerer en sentral øvingskapasitet for Forsvaret, og for å opprettholde nødvendig operativ kompetanse må en sikre de arealmessige rammebetingelser for skyte- og øvingsfelt i sjø. Det er satt i gang arbeid med å gjennomgå rammebetingelser for skyte- og øvingsfeltene på nasjonalt nivå. Dette vil kunne gi nye vurderinger på sikt, men inntil arbeidet er ferdigstilt vil de etablerte feltene, som vist i figuren over, legges til grunn for våre uttalelser.

Vi oppfatter at arbeidet med marin verneplan primært gjelder vern av sjøbunnen. Etter vår vurdering vil Sjøforsvarets skyting med overflatevåpen (kalde granater, øvingstorpedo o.l.) ikke komme i konflikt med verneforslaget. Derimot vil skytefeltets kapasitet for sprenginger og bruk av skarpe våpen kunne komme i konflikt med verneforslaget.

Vi ber derfor om at arbeidet med verneplan tar hensyn til Forsvarets skyte- og øvingsaktivitet i Andfjorden. Utfra dette ber vi også om at det opprettholdes en dialog med Forsvarsbygg i det videre arbeidet med verneplan for Andfjorden, og dette bør nevnes i KU-programmet.

Mvh

Bjørn Bergesen

Leder arealplan
Stab for eiendomsstyring

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Fylkesmannen i Nordland

INNSPILL TIL OPPSTARTMELDING FOR ANDFJORDEN MARINE VERNEOMRÅDE

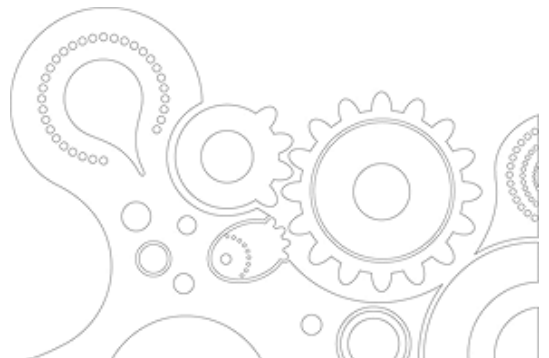
Følgende innspill er behandlet og vedtatt i Harstad kommunestyre 27.9.2018:

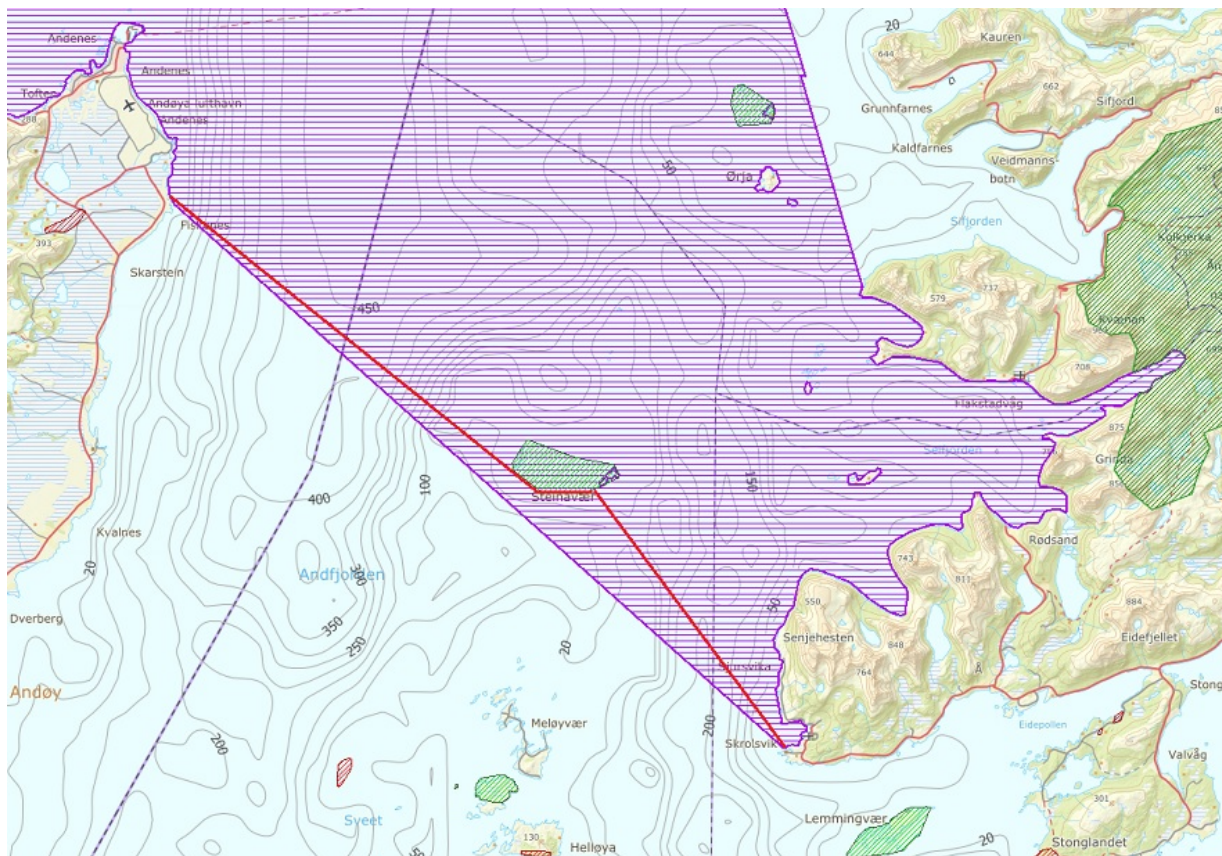
Harstad kommune er i utgangspunktet positiv til Nasjonal marin verneplan, og at det etableres marine verneområder i Norge for å bevare norsk natur og ivareta det biologiske mangfoldet. Det foreslåtte marine verneområdet i Andfjorden er rikt på både naturressurser og naturverdier, og er et viktig område for næringsvirksomhet. Kommunen ber derfor om at følgende hensynstas i konsekvensutredningen og hele den kommende planprosessen:

Fiskeri: Det foreslåtte verneområdet er svært fiskerikt, og derfor viktig for fiskerinæringen. Den tradisjonelle fiskerivirksomheten som foregår i området må derfor hensynstas i planprosessen og ikke berøres negativt av etableringen av verneområdet.

Akvakultur: Astafjord Ocean Salmon har søkt om utviklingstillatelse til sitt «Øymerd»-prosjekt, som er et nytt oppdrettskonsept beregnet på ytre kyststrøk. Øymerd-konseptet vil kunne bidra til å løse mange av oppdrettsnæringens miljøutfordringer, da merdene kan flyttes fra fjordene og ut i ytre kyststrøk. Man vil da unngå mange av problemene knyttet til lakselus og konflikt med villaksbestander. Øymerd tenkes plassert rett sør for Steinavær, og vil dermed falle innenfor grensene til det foreslåtte marine verneområdet.

Harstad kommune foreslår derfor en grensejustering, se kartutsnitt under. Man vil da unngå at det planlagte Øymerd-prosjektet sør for Steinavær kommer i konflikt med verneområdet.

Harstad kommune ønsker en rask og smidig planprosess, og er opptatt av at eksisterende og fremtidige utviklingsprosjekt ikke settes på vent i lengre tid mens verneplanen utarbeides. Kommunen ønsker derfor en rask avklaring på hvor verneområdets yttergrenser vil gå, og hvilke restriksjoner på fiskeri og akvakultur det forslåtte vernet vil medføre. Harstad kommune ber videre om at verneplanen ikke må inneholde forbud mot kabellegging på sjøbunnen.

Med hilsen

Tyra Meininger Saudland
Miljørådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

KYSTVERKET

Nordland

Fylkesmannen i Nordland
Statens hus, Moloveien 10
8002 BODØ

Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv nr.:	Saksbehandler:	Dato:
	2018/2876-2		Lise Maria Strømqvist/Jannicke Røren	08.10.2018

Innspill til oppstartsmelding - Marin verneplan for Andfjorden - Nordland- og Troms fylke

Kystverket Nordland viser til oppstartsmelding for marin verneplan for Andfjorden datert 24.08.2018 fra fylkesmennene i Nordland og Troms. På grunn av størrelsen på verneområdet utløser verneforslaget krav om konsekvensutredning. Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensningen. Kystverket Nordland har som statlig fagmyndighet ansvar for å ivareta interesser når det gjelder blant annet sikkerhet og fremkommelighet til sjøs, havner og akutt beredskap. Verneplanen for Andfjorden omfatter et sjøareal på ca. 1667 km og innenfor vernegrensene pågår det en betydelig sjørettet aktivitet når det gjelder fiskeri og sjøtransport. I området er det derfor flere forskriftsfestede leier, merkede leier som omfatter åtte fyrlykter og stor omfang av sjømerker som lanterner, varder, stenger m.fl.

1. Havn

Når det gjelder havner i verneområdet står det i oppstartsmeldingen at «*vernegrensen vurderes lagt godt utenfor havnene Andenes, Bleik, Skrolsvik, Rødsand og Flakstadvåg.*» Kystverket Nordlands holdning er at vernegrensen skal legges utenfor fiskerihavnene. Havnene er preget av næringsaktivitet og maritim infrastruktur, som gjør at havnene er endret når det gjelder økologiske og hydromorfologisk tilstand. Havnene er ofte knyttet til industri, tettsteder/byer og transportnettverk på landsiden. Vern eller reguleringer som begrenser utbygging, mudring og utdyping ut over sektorlover anbefaler Kystverket derfor å unngå. I forbindelse med overføringen av statlige fiskerihavner til fylkeskommunene, vil Kystverkets eierskap og forvaltningsansvar for havnene opphøre fra 01.01.2020. Det vil derfor si at den forventede fremdriften i verneplanprosessen vil må forholde seg til et forvaltningsskifte når det gjelder fiskerihavnene som ligger innenfor verneområdet per i dag. Kystverket i Nordland, Troms og Finnmark forslår å skille havnene ut fra verneområdet tidlig i verneplanprosessen. Vi foreslår følgende avgrensning:

Region Kystverket Nordland

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Andenes:

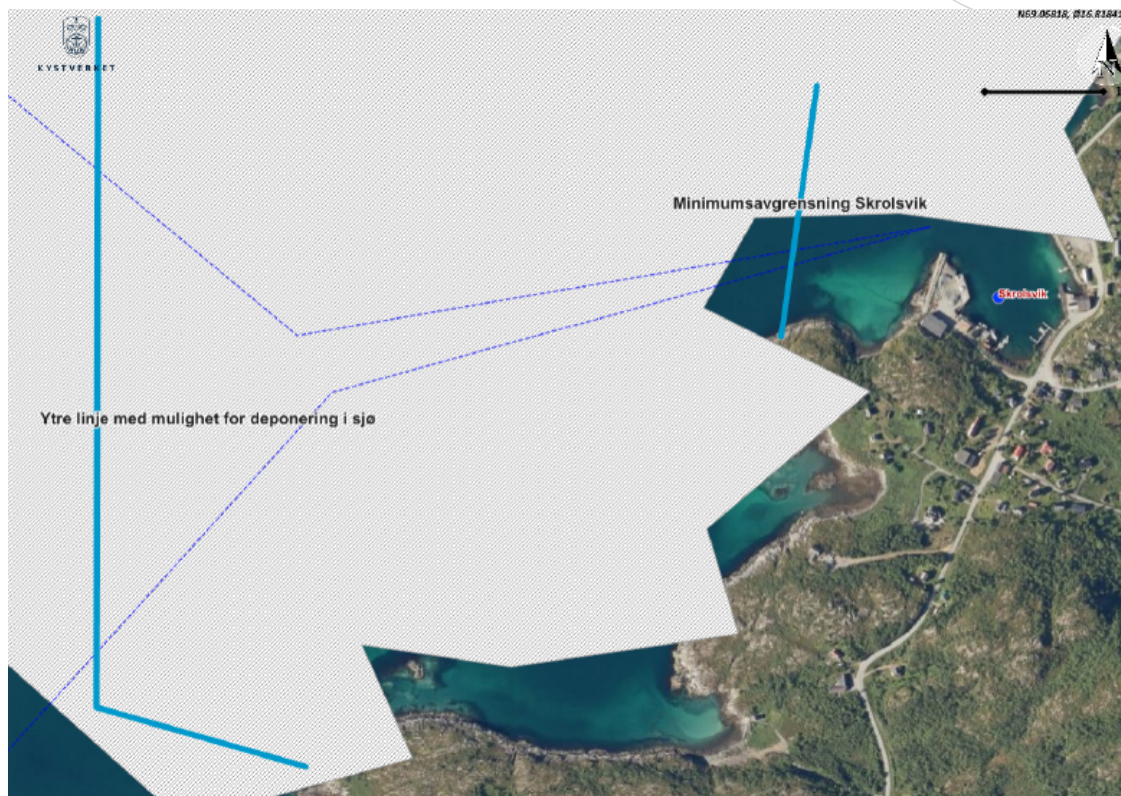

Bleik:

De gule punktene angir koordinatene til grensen mellom havn og verneområde.

Skrolsvik:

Flakstadvåg:

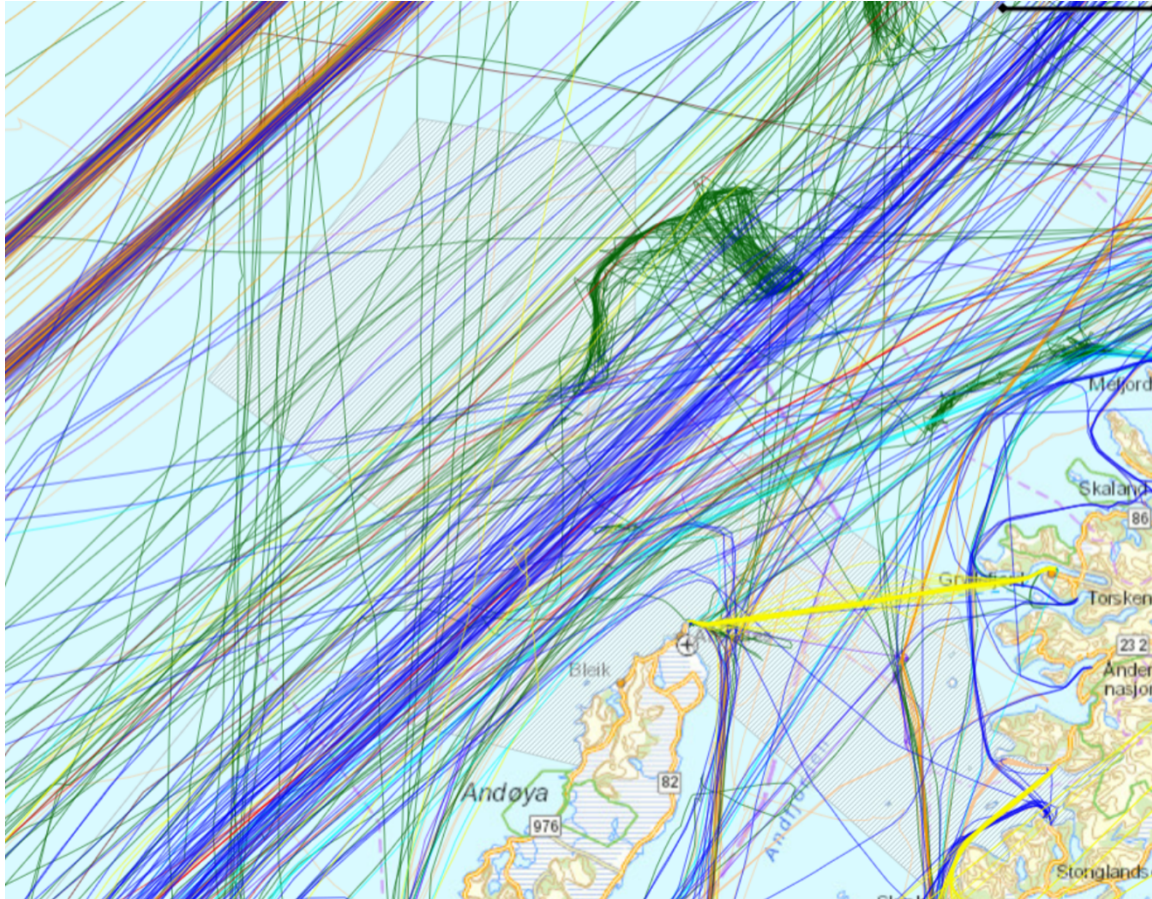

Rødsand:

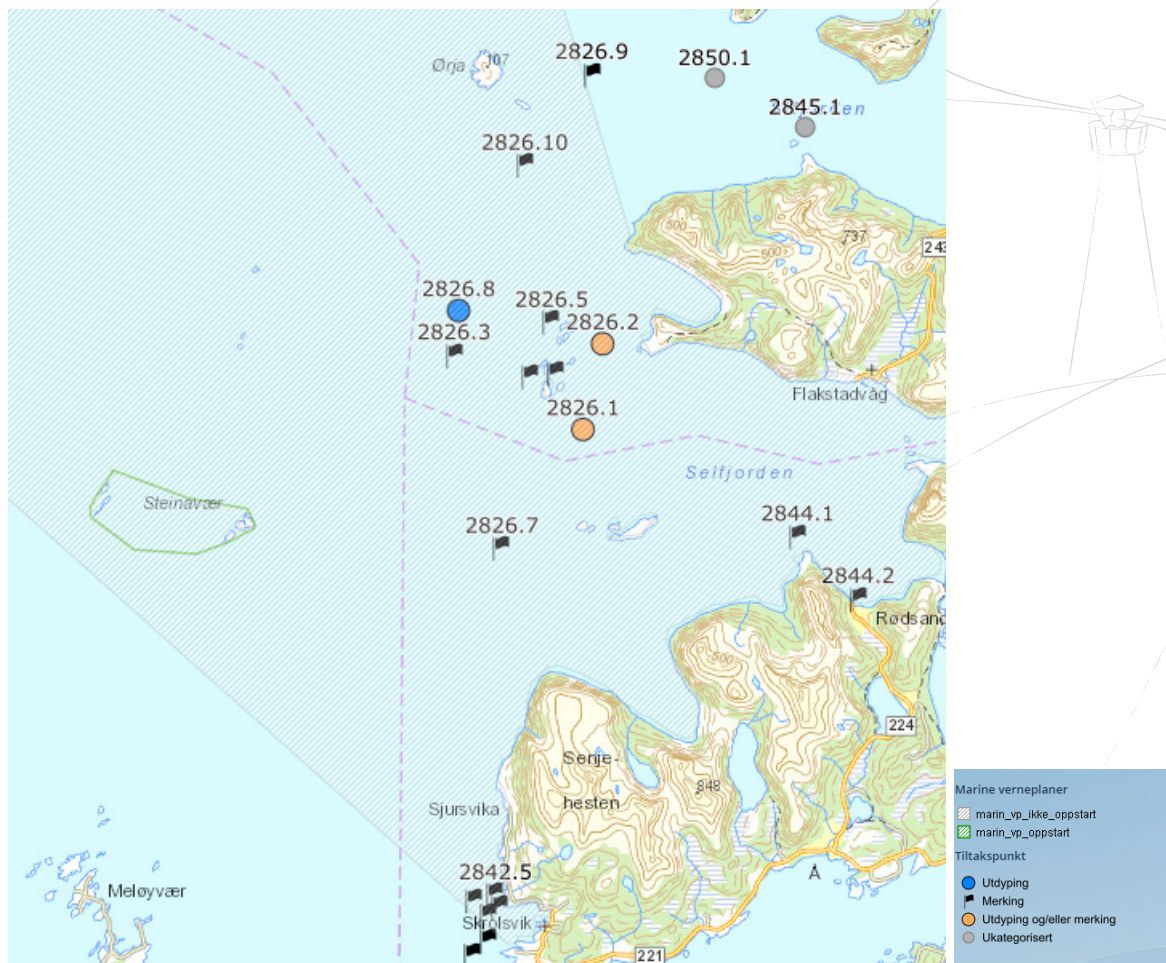
2. Ferdseil til sjøs og leier innenfor verneområdet

Innenfor verneområdet er det flere forskriftsfestede leier. Dette gjelder hovedled «1191 Gavlfjorden – Andenes» og «1192 - Innseiling Andfjorden». Biledene «2853 Andfjorden», «2826 Vågsfjord – Gryllefjord», «2844 Selfjord» og «2842 Skrolsvik». Leiene langs kysten er forskriftsfestet og baserer seg merkingen med navigasjonsmerker og kunnskap om hvordan farvannet blir brukt. Det derimot ingen leier som er påbudt. Ferdseilen til sjøs bruker et større areal en det farledsstreken synliggjør og innenfor verneområdet viser AIS(Automatic Identification System) at sjøtrafikken, som inkluderer fiskeriaktivitet og forsvarrets skytefelt, har en omfattende bruk av sjøarealet innenfor verneområdet. Kystverket er dataeier når det gjelder AIS. Det er mulig å hente ut detaljerte data over tid, i kortere tidsperioder og basert på ulike fartøygrupper.

Illustrasjonen viser ferdselen til sjøs mai 2015, hvor alle skipstyper er inkludert. (Se vedlagt AIS plot for årstrafikk.)

Når det gjelder navigasjonsinstallasjoner er det som verneplanen beskriver åtte fyrlykter innenfor verneområdet. I tillegg er det et betydelig antall andre sjømerker i verneområdet. Det er også i forbindelse med Kystverkets pågående utredningsarbeid når det gjelder leiene langs norskekysten avdekket et behov for nymerking i verneområdet. Dette er et arbeid som retter seg inn mot neste NTP. Dette er et større arbeid hvor hver region gjør en gjennomgang av flere farledere (hoved- og biled). Kystverket Nordland er i gang med farledsstrekket fra Rørvik til Harstad, mens Kystverket Troms og Finnmark arbeider med streket fra Harstad til Skjervøy. I denne prosessen er det avdekket flere forbedringstiltak i og rundt farleden i Troms. Det er avdekket spesielt merketiltak innenfor forslaget for marint vern, jf. bilde under.

Bildeutklipp: Tiltakspunkt, strekningsvise tiltak (kystinfo.no/svt)

Dette området er ikke prioritert videre i arbeidet med strekningsvise tiltak, slik at tidsperspektivet for om/når disse utbedringene blir gjort er usikkert. Samtidig arbeider Kystverket kontinuerlig med å fornye navigasjonsinstallasjoner og bytte flytende merker til faste merker. Verneplanen bør derfor åpne for nyetablering. Merking av leier og navigasjonsveiledning for de sjøfarende er et av de mest effektive virkemidlene for å ivareta sjøsikkerheten og unngå akutt forurensning, som kan få store konsekvenser for naturmiljøet innenfor verneområdet.

Deponiområder

Kystverket vektlegger et godt samarbeid med fylkesmannen for å sikre at samfunnets mål nås på en best mulig måte, blant annet med hensyn på arealbruk og vern i sjø.

Kystverket ønsker nærmere dialog om mulige deponiområder for rene og forurensede masser innad i planområdet. Ved å potensielt se på et felles område for Rødsand og Flakstadvåg. I prosessen med Kystplan Troms spilte Kystverket inn flere mulige deponiområder.

Konsekvensutredning

Kystverket i Nordland mener at forslaget om konsekvensutredning når det gjelder farleder, havner, tekniske installasjoner og Kystverkets aktiviteter er avgjørende i planarbeidet.

Dette gjelder både hvordan vernet vil påvirke denne aktiviteten, men også virkningen aktiviteten har når gjelder risiko for akutt forurensning og påvirkning på verneverdiene.

Kystverket Nordland kan bistå med rådgivning og konkretisering av ovennevnte innspill i den videre planprosessen.

Med hilsen

Tor Vidar Olsen
Fungerende regiondirektør

Lise Maria Strömqvist
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748 NVA

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Fylkesmannen i Nordland
fmnopost@fylkesmannen.no

Deres ref.	Deres kontaktperson	Vår ref.	Vår kontaktperson	Dato
			Martin Eggen	12.10.2018

Oppstart av verneplanprosess for Andfjorden marine verneområde- ønske om utvidelse

Vi takker for muligheten til å svare på høringen om marint vern av Andfjorden. Det er uten tvil et viktig havområde, med store verdier knyttet til det marine liv. Området er også kjent for sine store mengder sjøfugler store deler av året. Å verne mer av norske farvann er viktig, men det er også viktig at de riktige arealene blir fanget opp av en slik beskyttelse. I Norge er kun 2,6 prosent av territorialfarvannet er vernet. Av havområdene utenfor territorialfarvannet er kun 1,3 prosent beskyttet. En plan for marine verneområder er blant annet viktig for å imøtekomme Aichi-mål nr. 11 i Biomangfoldkonvensjonen (CBD), som stadfester at 10 prosent av kyst- og havområdene skal være vernet innen 2020.

Forslaget om vern av Andfjorden er en oppfølging av den seneste tematiske verneplanen som er igangsatt i Norge: en marin verneplan. Arbeidet startet i 2001 ved å sette ned et rådgivende utvalg for å velge ut området egnet for marint vern. Flere særdeles viktige marine områder er allerede sikret, som Saltstraumen marine verneområde, Gaulosen marine verneområde og Rødberg marine verneområde, alle viktige for nasjonalt og globalt truede fuglearter. Det marine vernet er en pågående prosess, men listen over områder foreslått for vern er ikke oppdatert på mange år. I samtaler med Miljødirektoratet har vi forstått at områder fortsatt utelukkende velges fra den utarbeidende listen. Etter vår mening er denne listen mangelfull, og flere av de foreslåtte områdene har behov for grensejusteringer.

Norsk Ornitologisk Forening (NOF) er som BirdLife Internationals partnerorganisasjon ansvarlig for identifisering og overvåking av Important Bird & Biodiversity Areas (IBAer) i Norge. Målsetningen med BirdLife Internationals IBA-prosjekt er å identifisere, beskytte og forvalte et nettverk av områder som er av betydning for den langsiktige overlevelsen av naturlig forekommende fuglebestander <http://www.birdlife.org/datazone>

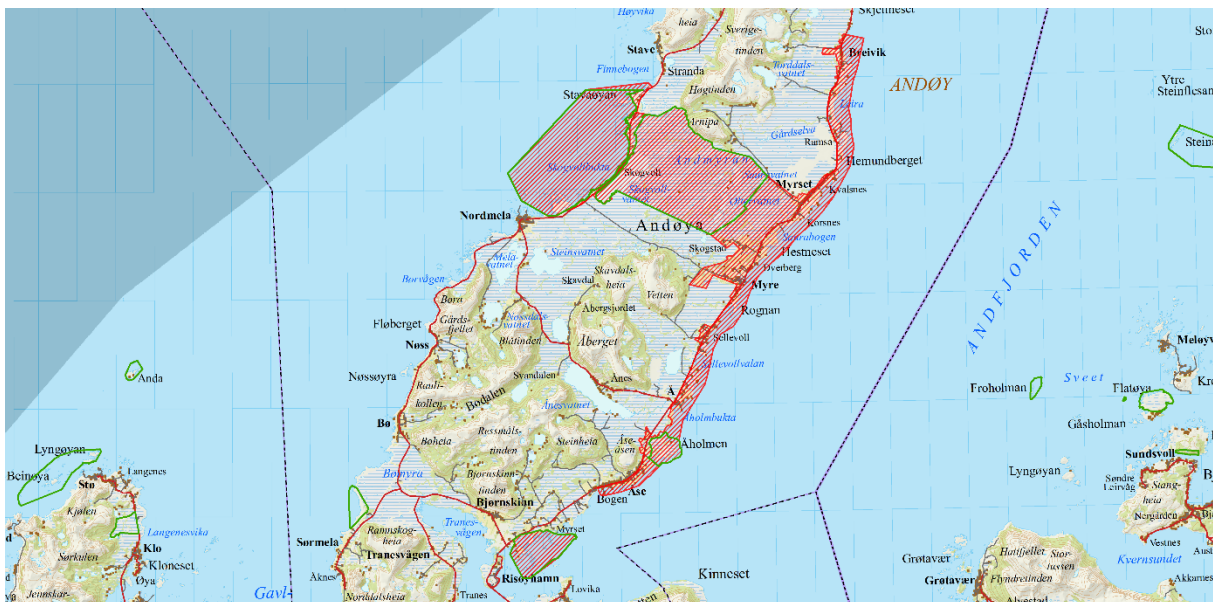
Identifisering av IBAer tar utgangspunkt i et kriteriesett som har flere fellestrekk med kriteriesettene for Ramsar-områder og for områdene som inngår i det europeiske nettverket av verneområder kjent som Natura 2000 eller Emerald Network. Områder som identifiseres som IBA er dermed også relevante i nasjonal og internasjonal forvaltningssammenheng, og ikke bare på grunn av fuglelivet. Generelt omfatter disse områdene også viktige habitater for store antall eller mangfold av andre organismer, som vanligvis har en direkte eller indirekte sammenheng med områdenes betydning for fuglelivet. Det norske IBA-prosjektet har flere ganger vært involvert i prosesser knyttet til både Ramsar og Natura 2000. NOF la i 2014 og 2015 ned en stor innsats for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget for IBAer i Norge, og har i forbindelse med dette også identifisert en rekke nye IBAer.

Den største andelen av IBAer i Norge tilknytning til marine miljøer. Sjøfuglkolonier regnes generelt som «marine» IBAer her, med mindre større terrestriske eller limniske områder med andre funksjoner for fuglelivet finnes innenfor IBA-grensene. Også viktige marine overvintrings- og rasteområder for fugler inngår i denne gruppa. Vi har derfor som mål å få vernet flere av IBAene (noe

også Stortinget har sagt de ønsket gjennom behandlingen av naturmangfoldmeldingen *Natur for livet*), og mener at en utvidelse av lokaliteter satt opp i 2001 vil være hensiktsmessig, basert på oppdatert kunnskap. Vi har bedt Klima- og miljødirektoratet se på saken (vår ref.: 2018-470/320.5). På Andøya finnes bl.a. [Andøya med Skogvoll IBA](#).

Andøya med Skogvoll IBA

IBAet Andøya med Skogvoll inkluderer store deler av østsiden av Andøya, samt Skogvoll naturreservat. Områdene i øst dekker områder med beitemark (beites hovedsakelig av sau), dyrket mark, strandenger og fjæreområde. Åholmen naturreservat og Ramsar-området og naturreservatet Risøysundet finnes her. Skogvoll naturreservat er også Ramsar-område. Den ytre delen av reservatet består av et relativt stort, grunt sjøområde med flere holmer og skjær, samt store fjæreområder. Indre deler av reservatet består av store, åpne myrområder med et mylder av vann, tjern og dammer, som er av stor betydning for flere hekkende våtmarks- og fjellarter, deriblant smålom og tyvjo. Få kommuner i landet har så mye myr som Andøya, men også andre våtmarkstyper er rikt representert. Gruntvannsområdene og mudderfjærene er spesielt viktig for rastende vadere under trekk. Mange rødlistede arter hekker innenfor IBAet. Stjertand, brushane, vipe og svarthalespove er noen av de mer sjeldne artene som hekker. Området er det viktigste i Vesterålen for rastende gjess under vårtrekket, og både hvitkinngås og kortnebbgås kan oppleves i firesifret antall. Hvitkinngås opptrer i størst antall, opptil 7500 er telt. På Andøya skaffer de energireserver før de tar turen over havet, med kurs mot Svalbard.

Kart over Andøya med Skogvoll IBA

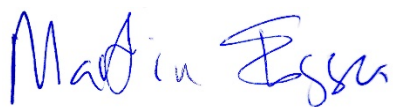
Mange av fuglene som hekker i IBAet (først og fremst på de store myrene, samt ytre kyst) henter matressursene sine i havet. Smålom, tyvjo og fiskemåke er blant de mest aktuelle artene. Noen områder på østsiden, kanskje først og fremst utenfor Dverberg og Rognan (ved Myrflesa) oppviser store mengder fugler gjennom sommerhalvåret. Mang av disse raster ved Hestneset nord for Dverberg. Forekomstene om vinteren er dårligere undersøkt, skal vi tro registeringsverktøyet artsobservasjoner.no

I tillegg til bemerkningsverdige store antall av de nevnte artene, sees det også tidvis også høye antall av krykkjer (sterkt truet, EN), og terner (rødnebbterne og makrellterne, EN). Alt dette tyder på en spesielt stor marin produksjon akkurat her. 3. juli 2017: ble bl.a. annet 67 tyvjo, 1500 krykkjer, 200 svartbak og 500 gråmåke telt opp ved Myrflesjan.

Det er derfor ønskelig at man trekker grensen for verneområdet lengre mot sør på Andøyas østside, og at man evt. gjør supplerende undersøkelser for å styrke deg faglige grunnlaget for vern som inkluderer disse havområdene. Videre undersøkelser av sjø- og vannfuglers bruk av området vil da være naturlig.

En grenseendring vil bedre ivareta interessene for fuglene tilknyttet Andøya med Skogvoll IBA, og andre fugler som bruker de påpekte havområdene. Samtidig er det tro at man går glipp av å verne havområder med ekstra stor biologisk produksjon dersom man unnlater å verne viktige havområder lengre sør enn nåværende forslag. Det vil være uklokt å la sjansen til å sikre dette området gå fra seg når prosessen nå er i gang, og Norge har behov for å sikre langt mer sjøareal.

For Norsk Ornitologisk Forening

Martin Eggen
Naturvernrådgiver NOF

Atle Ivar Olsen
Leder NOF avd. Nordland

KOPI:
Miljødirektoratet
Klima- og miljødepartementet

Fylkesmannen i Nordland
Åsmund Andersen
Postboks 1405

8002 BODØ

Innspill til oppstartsmelding for marin verneplan for Andfjorden

Nordland fylkeskommune har mottatt melding om oppstart av arbeidet med marint vern av Andfjorden. Oppstartsmeldingen markerer starten på verneplanprosessen. Selve verneforslaget vil bli sendt på formell høring i neste runde. Oppstartsmeldingen oppsummerer dagens kunnskapsgrunnlag, i tillegg til at den beskriver det videre vernearbeidet. Sjøområdet det gjelder strekker seg som et transekt fra sørenden av Senja, over Andfjorden, rundt nordre del av Andøya og ut til territorialgrensen, 12 nautiske mil utenfor grunnlinja. Planområdet berører Andøy kommune i Nordland fylke og Tranøy, Torsken og Harstad kommuner i Troms fylke. Området har en slik størrelse at det skal gjennomføres en konsekvensutredning av verneplanen. Formålet med å opprette et marint verneområde er å bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner. I stortingsmelding nr. 43 (1998-1999) Vern og bruk av kystsonen er det gitt føringer om at det marine vernet skal være et liberalt vern hvor det undersjøiske landskapet beskyttes med sitt mangfold av habitater, samtidig som det tillates næringsvirksomhet som ikke er i strid med verneformålet.

Hensikten med oppstartsmeldingen er at berørte gis anledning til å medvirke i utformingen av høringsforslaget. Fylkesmennene i Nordland og Troms ber om innspill på følgende:

- Naturverdier som finnes eller bør beskrives i området
- Hvilke naturressurser som finnes i området og som bør beskrives
- Aktiviteter som foregår i området
- Utredningsprogram for konsekvensutredningen
- Andre tema som bør beskrives eller belyses

Generelle innspill

Vern gjennom bruk og bærekraftig forvaltning er viktige prinsipper for fylkesrådet i Nordland og bør legges til grunn for verneplanprosessen. Fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse er positiv til at prinsippet om liberalt vern som tar vare på viktige naturverdier samtidig som det tillates næringsvirksomhet som ikke er i strid med verneformålet legger føringer for arbeidet. På dette grunnlag er fylkesråden positiv til at prosessen med marin verneplan for Andfjorden startes opp.

Det er viktig for fylkesråden at arealbruken både på land og til sjøs i fylket skjer etter en avveining mellom nærings-, friluftslivs- og miljøinteresser. Dette innebærer også at det blir utvist en positiv

holdning til tiltak som kan bidra til verdiskapning/næringsutvikling og som samtidig ikke kommer i konflikt med verneformålet.

Arealforvaltning i kystsonen og i sjø har en kompleks og dynamisk kontekst. Det er viktig at land og sjø ses i sammenheng i planlegging også når det gjelder marine verneplanprosesser. Dagens arealbruk bør avklares samtidig som det må bygges inn fleksibilitet i planene.

Nordland har de beste naturgitte forutsetningene for å utvikle fiskeri- og havbruksnæringen. Potensialet for innovasjon og videre vekst er stort. Det er viktig at et eventuelt vern ikke hindrer en videre utvikling av Nordlands store hav- og kystbaserte verdier. Fylkesråden er for eksempel kjent med at det planlegges landbasert fiskeoppdrett på Kvalnes på østsiden av Andøya. Det aktuelle område ligger utenfor det foreslåtte verneområde, men er et godt eksempel på potensielle aktiviteter som også bør beskrives og vurderes gjennom planprosessen.

Kunnskapsgrunnlag og konsekvensutredning

Fylkesråden mener at potensialet for ulike aktiviteter også bør beskrives for andre aktiviteter enn akvakultur, som for eksempel reiseliv, ferdsel og forskning. Det nevnes også innledningsvis i oppstartsmeldingen at framtidig fiskeriaktivitet skal vurderes, men fylkesråden kan ikke se at dette er tatt med i forslaget til konsekvensutredning.

Fylkesråden vil også påpeke at metoden som skal brukes i konsekvensutredning bør fremgå av oppstartsmeldingen. I tillegg bør de deler av området som skal utredes for å holdes fritt for akvakultur være nærmere beskrevet.

Reiselivet i Nordland er sterkt forankret i natur og kulturopplevelser knyttet til havet og har et stort potensiale for utvikling. Særlig i det foreslåtte verneområde. Fylkesråden mener at reiselivet har stort potensiale for ytterligere utvikling og dette bør beskrives gjennom konsekvensutredningen.

Fra friluftslivets side er det viktig at dagens muligheter til å utøve friluftaktiviteter som fiske, vannsport, sanking i fjæra, etc. opprettholdes og ikke forringes ved innføring av et vern. Planområdet omfatter store og viktige strand- og fjærområder i de berørte kommuner og grenser til Ånderdalen nasjonalpark. Flere av disse områdene er kartlagt og verdisatt som svært viktige friluftsområder med beskrivelser som områdene brukes til. Her nevnes eksempelvis tradisjonelt friluftsliv, jakt - og fiske, skigåing og vandring i fjæra, sjøfiske fra land m.m. Fylkesråden er derfor positiv til at friluftsliv blir tatt inn som tema i en konsekvensutredning.

Planområdet omfatter også to statlig sikrede friluftsområder «Sandstrand og holmene» og «Vestbyen – strandområder». Begge disse områder grenser til det foreslåtte marine verneområder og sistnevnte strekker seg også inn i planområdet. Fylkesråden gjør oppmerksom på at informasjon og fysisk tilrettelegging ofte er nødvendig på slike områder for å gjøre de mer tilgjengelig og attraktive. Et eventuelt vern bør ikke hindre naturvennlig tilrettelegging i disse og andre viktige friluftsområder innenfor det foreslåtte område.

Rammer for planarbeidet

Fylkesråden vil understreke viktigheten av medvirkning i arbeidet med den marine verneplanen. Det er avgjørende at berørte aktører får en sentral plass i planarbeidet og det er viktig at kommunene gis mulighet til å delta aktivt i utarbeidelsen av verneplanene. Gjennom planprosessen

må det sikres at både kommunene og andre berørte aktører blir gitt anledning til å gjennomføre gode interne prosesser. Dette for å forankre verneplanen internt i egen organisasjon.

Planprosessen må utformes på en slik måte at bruksinteressene i de ulike områdene blir kartlagt og vurdert i forhold til verneformålet og restriksjonsnivået i hvert enkelt område. Det er derfor positivt at det legges opp til møter med referansegruppe og folkemøte og egne møter med fiskerinæringa og sjømatnæringa. Fylkesråden er kjent med at det også vil bli egne møter med Nordland og Troms fylkeskommuner.

Fylkesråden savner en mer konkret prosessbeskrivelse med bl.a. viktige frister. I tillegg mener fylkesråden at et oppdatert kart over planområdet bør inngå i oppstartsmeldingen. Det kan her med fordel gå frem av tegnforklaringen hva som ligger i de ulike forslag til referanseområder. Dette vil bidra til større synlighet og gjøre det enklere for berørte å delta i planprosessen.

Med vennlig hilsen

Aase Refsnes
Fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Fylkesmannen i Nordland Postboks 1405 8002 BODØ

Kopi til:

Troms fylkeskommune Postboks 6600 9296 Tromsø

Fylkesmannen i Nordland

Postboks 1405
8002 Bodø

E-post: fmnopost@fylkesmannen.no

Att: Åsmund Andersen

Vår ref.:	Deres ref.:	Dato:	Saksbehandler
2018.399	2017/2660	12.10.2018	Eli-Kristine Lund/Elisabeth Karlsen

Melding om oppstart – Marin verneplan Andfjorden – Uttalelse fra Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag

Vi viser til høring av oppstartmelding for marin verneplan for Andfjorden, med høringsfrist 12. oktober 2018. Siden planområdet omfatter både Nordland og Troms fylker, har Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag besluttet å sende en felles uttalelse i denne saken.

Bakgrunn

Verneplanarbeidet gjelder et sjøområde som strekker seg fra sørenden av Senja, over Andfjorden, rundt nordre del av Andøya og ut til territorialgrensen. Planområdet berører Andøy kommune i Nordland fylke og Tranøy, Torsken og Harstad kommuner i Troms fylke. Vernegrensen vurderes lagt godt utenfor havnene på Andenes, Bleik, Skrolsvik, Rødsand og Flakstadvåg, bl.a. av hensyn til framtidige tiltak i havneområdene.

Oppstartmeldingen, som nå er på høring, markerer starten på verneplanprosessen. Selve verneforslaget vil bli sendt på formell høring i neste runde. Oppstartmeldingen oppsummerer dagens kunnskapsgrunnlag, i tillegg til at den beskriver det videre vernearbeidet. På grunn av størrelsen på planområdet (1667 km²) utløser verneforslaget også krav om konsekvensutredning. Oppstartmeldingen inneholder derfor også et forslag til konsekvensutredningsprogram.

Fiskarlagets grunnleggende holdning til marint vern

Fiskerne er avhengig av intakte gyte-, oppvekst- og fiskeområder og et rent fjord- og havmiljø. Kystsonen står i en særstilling. Det er her vi har våre viktigste gyteområder, oppvekstområder og flere av våre viktigste fiskerier. Dersom vi forvalter våre marine økosystem på en god måte, vil denne fornybare matproduksjonen kunne foregå i et «evighetsperspektiv». Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag forventer at marin verneplan vil bidra til å ivareta disse verdiene.

På dette grunnlaget er vi i utgangspunktet positivt innstilt til marin verneplan, inkludert det aktuelle verneforslaget i Andfjorden. Forutsetningen er at marin verneplan gjennomføres i samsvar med de føringene en tidligere har blitt enige om, bl.a. gjennom arbeidet til «Rådgivende utvalg for marin verneplan» og Stortingsmelding nr. 43 (1998-99) om Vern og bruk i kystsonen.

Innspill til oppstartmeldingen og forslag til konsekvensutredningsprogram

Etter vår oppfatning gir oppstartmeldingen en rimelig god beskrivelse av planområdet, inkludert områdets viktighet for fiskeri. Bl.a. fremkommer det at det foregår et betydelig helårig fiske i den

ytre delen av utredningsområdet. Videre står det at «*Utredningsområdet for vern er svært fiskerikt. Det verdisettes som et nasjonalt viktig ressursområde. De viktigste artene er torsk, sei, hyse, uer og blåkkeite. I takt med høyere sjøtemperaturer, gyter en stadig større andel av norsk arktisk torsk i området. Deler av området har også fått økende betydning som overvintringsområde for norsk vårgytende sild*». Dette er etter vår oppfatning korrekt, og må ligge til grunn for det videre arbeidet.

Dagens fiskerier er også i store trekk godt beskrevet i oppstartmeldingen. Området som foreslås vernet har i all tid vært svært viktig for mange fiskerier, og for både lokale og tilreisende fiskere. Området gir råstoff og verdiskaping som er svært viktig, både for lokalsamfunnene og ellers i landet. Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag forutsetter derfor at verneforslaget *ikke* reduserer verdiskapingspotensialet for disse nasjonalt viktige fiskeriene. Som kjent er også både fiskebestandene og fiskeriene i stadig endring. De kommende vernebestemmelsene må derfor bli fleksible nok til å ivareta dette hensynet.

Når det gjelder mulige konsekvenser av verneforslaget står det i oppstartmeldingen at «*Fiske og høsting av marine ressurser vil i liten grad bli berørt av vernebestemmelsene*». Det presiseres også i oppstartmeldingen at fiske med passive redskaper (snøre, teiner, ruse, garn, line), og fiske etter pelagiske arter med not og pelagisk trål, ikke vil bli påvirket av mulige restriksjoner. Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag forutsetter at heller ikke låssetting (mellomlagring av levende notfanget vill fisk, først og fremst sei, sild, brisling og makrell) skal kunne bli negativt påvirket av verneforslaget.

Foreslåtte referanseområder innenfor det foreslåtte verneområdet i Andfjorden har til hensikt å bidra til å overvåke/sammenligne påvirkede områder med utviklingen i områder med ingen/liten påvirkning. Disse referanseområdene vil kunne legge visse restriksjoner på fiske med snurrevad og reketrål.

I 2007 foreslo Rådgivende utvalg (Skjoldal-utvalget) følgende referanseområder for fiskeri i Andfjorden:

- «Sonekanten øst» som referanseområde for bunntråling etter fisk (og snurrevadfiske).
- «Sonekanten øst» eller området «Kråa» (området mellom Skaregga/Tåten og Klakken/Røra) som referanseområde for snurrevadfiske.
- Nordlig del av feltet «Andenes øst» og «Blyfjorden» som referanseområder for reketrålfiske.

Slik vi ser det vil referanseområdet «Andenes øst» overlapse med et kartlagt reketrålfelt, jfr. Kystnære fiskeridata i Fiskeridirektoratets kartdatabase Yggdrasil. I tillegg har vi fått tilbakemeldinger om at referanseområde «Sonekanten øst» kan gi konsekvenser for bruken i dette havområdet.

Etter vår oppfatning må en søke å finne fram til mest mulig upåvirkede referanseområder, der det er liknende forhold (sjøbunn, oseanografi, marine naturtyper m.m.) som påvirkningene en skal sammenlikne med. For eksempel kan beliggenhet, arrondering, størrelse og rør/kabler/hefter føre til at et potensielt egnet område for snurrevad eller reketrål ikke er tatt i bruk. Slike områder kan være gode referanseområder, uten å komme i nevneverdig konflikt med dagens fiskerier. Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag ber derfor om at representanter for lokale Fiskarlag får delta aktivt i den videre prosessen, inkludert identifisering og avgrensning av aktuelle referanseområder, slik at disse ikke blir til hinder for den daglige driften.

Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag ber også om at hele det foreslåtte planområdet blir tilfredsstillende kartlagt (dybde, bunnforhold/sediment, marine naturtyper, evt. korallrev m.m.) før verneforslaget sendes på høring. Slik kartlegging vil også være et nødvendig verktøy for den

kommende konsekvensutredningen og for identifisering av egnede referanseområder. Skjoldal-utvalget anbefalte også slik kartlegging, fordi dette ville utgjøre:

- En nødvendig basis for forvaltning av marine beskyttede områder, i tråd med formålet.
- En nødvendig basis for å identifisere og nyttiggjøre referanseområder, herunder langtidsovervåking.
- Et vesentlig bidrag til kartlegging av norsk marin biodiversitet.

Uten noe godt felles geografisk kunnskapsgrunnlag kan det bli vanskelig å oppnå felles forståelse om:

- Vurdering av verneverdier.
- Valg av referanseområder.
- Vurdering av effekter av vernet på fiskerier og andre aktiviteter.
- Evaluering av virkningene av vern.
- Grunnlag for forvaltningsplaner.

Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag kjenner til at store deler av planområdet allerede er detaljkartlagt, bl.a. av NGU. Vi oppfordrer om at også resten av området så snart som mulig blir kartlagt på denne måten.

Når det gjelder den kommende konsekvensutredningen står det i forhold til fiskeri:

«Dagens bruk av området for ulike fiskerier og annen utnytting av marine, biologiske ressurser, skal utredes. Det må redegjøres for konsekvensene ved null-alternativet (ikke vern) og de ulike beskyttelsesalternativene». Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag støtter opp om at dette må utredes.

Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag forutsetter at fiskerireguleringer i det aktuelle verneområdet fortsatt skal skje gjennom ordinære reguleringsprosesser, med hjemmel i Havressurslova. Videre understreker vi viktigheten av å la representanter for lokale Fiskarlag delta aktivt i eventuelle referansegrupper/utvalg som skal jobbe med verneplanprosessen og en evt. forvaltningsplan.

Fiskarlaget Nord og Nordland Fylkes Fiskarlag ser frem til å delta i den videre verneprosessen, og er optimistisk i forhold til at det her kan oppnås et resultat som alle parter kan bli fornøyd med. Med et godt samarbeidsklima tror vi at det marine verneområdet kan bli et positivt innslag for både havmiljøet og fiskerinæringa.

Med hilsen

Fiskarlaget Nord

Nordland Fylkes Fiskarlag

Kopi

Norges Fiskarlag
Andøy Fiskarlag
Øksnes Fiskarlag
Bø Fiskarlag
Sortland Fiskarlag
Senjahopen Fiskarlag
Søndre Torsken Fiskarlag
Straumen Fiskarlag
Fiskeridirektoratet
Nordland fylkeskommune
Troms fylkeskommune
Interkommunalt planutvalg for Kystplan Midt- og Sør-Troms
Andøy kommune
Harstad kommune
Tranøy kommune
Torsken kommune

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10

8003 BODØ

Deres ref.:

Vår ref.: 18/3473 - 19585/18 - K12 &13

Dato: 13.09.2018

Høring - marin verneplan for Andfjorden

Følgende uttalelse er behandlet og vedtatt av interkommunalt planutvalg for Kystplan for Midt- og Sør-Troms 31. august 2018.

Fylkesmennene i Nordland og Troms har meldt oppstart av arbeidet med marint vern av Andfjorden. Planområdet dekker et sjøområde som strekker seg som et transekt fra søndre del av Senja, ut Andfjorden, ut til 12 nautiske mil utenfor grunnlinjen. Området dekker arealer i Harstad, Tranøy og Torsken kommuner. De siste to kommunene er en del av fremtidige Senja kommune.

Området som omfatter forslaget til verneplan er et svært viktig havområde for alle kommunene i Midt- og Sør-Troms. Kommunen i Midt- og Sør-Troms har siden 2013 samarbeidet om å utarbeide kommunale arealplaner for sjøområdene, såkalte kystsoneplaner. Kommunen i Midt- og Sør-Troms fullførte og vedtok slike planer for alle kommuner i slutten av 2015, starten av 2016. Den delen av verneplan som er i Harstad, Tranøy og Torsken kommune har derfor vedtatte arealplaner som må tas hensyn til i arbeidet med verneplan. Områder som er avsatt i plan må tas hensyn til. Dette gjelder nåværende og fremtidige areal for oppdrett, områder for deponering av rene masser og havneområder.

Kommunene i Midt- og Sør-Troms er nå i gang med å revidere sine arealplaner for sjøområdene. Planprosessen ledes av et interkommunalt planutvalg som består av folkevalgte politikere fra de 12 kommune som deltar i plansamarbeidet. Det interkommunale planutvalget for Kystplan Midt- og Sør-Troms ønsker med denne uttalelsen å gi sitt innspill til den varslede oppstarten av verneplan for Andfjorden marine verneområde.

Planutvalget ønsker å peke på følgende områder som er viktig å ta hensyn til i den kommende prosessen rundt en marin verneplan:

Fiskerier

Det har i «all tid» foregått et betydelig kystfiske i dette området på mange ulike bestander og av fiskere fra mange kommuner langs kysten. Som det korrekt beskrives i oppstartmeldingen har råstoff som hentes fra området betydning langs hele kysten. Det må derfor legges til grunn at de tradisjonelle fiskeriene på ingen måte skal berøres negativt av et ev. marint verneområde. I forhold til fiskerier er ikke kartlegging av «dagens bruk» av området for ulike fiskerier tilstrekkelig. Det bør også kartlegges fiskerier hvor aktiviteten p.t. er redusert på grunn av naturlig svingninger og tas høyde for ev. nye fiskerier/arter (endringer som følge av temperaturendringer over tid). Det må allerede nå legges til grunn at alle reguleringstiltak som gjelder fiskeriene fortsatt skal skje gjennom ordinære reguleringsprosesser og upåvirket av vernestatus. Det vil si at fiskeriene skal reguleres av fiskeriforvaltningsmyndighetene, med hjemmel i havressursloven, uavhengig og upåvirket av eventuell verneområde-status.

Havnetiltak i allerede bebygde områder

Det er viktig at det ikke legges begrensninger som kan hindre utvikling av havneområdene i områder hvor det allerede er etablerte havner/bebyggelse. Utviklingsmulighetene til lokalsamfunnene langs kysten er i stor grad knyttet til maritime næringer og/eller næringer som benytter sjøveien for transport. Muligheter for å videreutvikle eksisterende og nye havneområder er derfor svært viktige og vernegrensen må derfor legges slik at det blir rikelig rom for utvikling. Som en del av planleggingen for fremtidig havneutvikling er det i kystplan avsatt areal for dumping av rene masser. Disse bør opprettholdes, evt. erstattes av tilsvarende områder.

Innenfor det foreslåtte verneområdet finnes det også områder med fraflyttet bebyggelse/fritidsbebyggelse, hvor det er til dels svært vanskelige fortøynings-/landingsforhold for båt. Når det gjelder begrensninger for ulike tiltak i sjø, slik som utfylling, oppføring av kai og lignende, bør det derfor kreves generelle unntak fra slike begrensninger i områder hvor det eksisterer slik bebyggelse. Dette vil kunne være avgjørende for fremtidig bruk av disse områdene både i fritids og turistøyemed.

Oppdrett

Det er svært viktig for kommunene i Midt- og Sør-Troms at det i fremtiden er rom for videre utvikling av akvakulturaktivitet i området, det gjelder både for eksisterende aktivitet, for nye lokaliteter og for nye næringer basert på oppdrettsteknologi. Planutvalgets mener at oppstartmeldingens beskrivelse av at det ikke legges opp til restriksjoner på drift og vedlikehold av eksisterende anlegg ikke en tilfredsstillende i forhold til å gi mulighet for videre vekst i området. I

kommunens gjeldene arealplaner for sjøområdene er det satt av areal for oppdrett som ikke pr. i dag er tatt i bruk og nye områder er foreslått i forbindelse med revidering av plan. Det gjelder areal både for utvidelse av eksisterende anlegg og nye områder for akvakultur. Som et minimum må disse arealene tas hensyn til i forhold til utforming av verneplan. Planutvalget ser at det i fremtiden kan åpne seg mange nye muligheter for akvakultur: oppdrett på mer eksponerte lokaliteter enn i dag, oppdrett basert på villfanget fisk og oppdrett av andre arter enn laks og ørret. Det er derfor viktig at det ikke legges restriksjoner på området som vil hindre fremtidig bærekraftig utvikling innen akvakultur.

Forslag om å begrense areal for verneområde

Basert på de overstående innspillene foreslår planutvalget for Kystplan Midt- og Sør-Troms at verneområdet bør begrenses som vist på vedlagt kart. Det foreslås at Selfjorden ikke tas med da dette er det område hvor det i dag er fire aktive oppdrettsanlegg, et nytt område for akvakultur, to havner og et lakseslakteri lokalisert. Det er ligger også flere sjøkabler i området som er beredskapsmessig viktige. Det foreslås også å justere den sørvestlige linjen for å gi rom for fremtidig aktivitet sør for Steinavær og utelukke havneområde ved Skrolsvik.

Videre prosess

Kommunene i Midt- og Sør-Troms er godt i gang med å revidere sine arealplaner for sjøområdene. Varsel om oppstart og høring av planprogram ble gjennomført våren 2018 og man har startet den konkret planleggingen. I prosessen er det kommet inn forslag på tiltak innenfor området til det varslede verneområdet. Dette er tiltak som på nåværende stadium ikke er utredet eller konsekvensvurdert. Planutvalget ønsker derfor å ha en aktiv rolle i det videre arbeidet med verneplan og ber om å bli representert i referansegrupper/arbeidsgrupper.

På vegne av interkommunalt planutvalget for Kystplan Midt- og Sør-Troms

Inger Andreassen
Marin arealplanlegger

1 vedlegg

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi til:

Tranøy Kommune, Vangsvikveien 298, 9304 VANGSVIK
Lenvik Kommune, Postboks 602, 9306 FINNSNES
Sørreisa Kommune, Storveien 20, 9310 SØRREISA
Dyrøy kommune, Dyrøytunet 1, 9311 BRØSTADBOTN
Berg Kommune, Ingrid Bjerkås-veien 23, 9385 SKALAND
Torsken Kommune, Kommunehuset, 9380 GRYLLEFJORD

Ibestad Kommune, Kopparvika 7, 9450 HAMNVIK
Tjeldsund Kommune Sentraladministrasjon, Tjeldøyveien 800, 9444 HOL I TJELDSUND
Skånland Kommune, Postboks 240, 9439 EVENSKJER
Harstad Kommune / Hárstáid Suohkan, Postmottak, 9479 HARSTAD
Gratangen Kommune, Postboks 23, 9471 GRATANGEN
Målselv Kommune, Mellombygdveien 216, 9321 MOEN

Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

ÁŠŠI/SAK
18/1704 - 6

MIN ČUJ./VÅR REF.
18/26836

DIN ČUJ./DERES REF.
2017/2660

BEAMI/DATO
12.10.2018

Vedrørende oppstartmelding for marin verneplan for Andfjorden. Andøy, Tranøy, Torsken og Harstad kommuner i Nordland og Troms fylker

Vi viser til Deres brev av 24.8.2018.

Vi viser til kontakt vi har hatt med Fylkesmannen i Nordland om arbeidsutvalg for marin verneplan for Nord-Norge.

Vi har for øvrig ingen merknader til oppstartsmeldingen, og er fornøyd med at man legger opp til møter med arbeidsutvalget før og etter utarbeidelsen av et utkast til vernetilrådning.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
seniorráđdeaddi/seniorrádgiver

Pål Nilsen
seniorráđdeaddi/seniorrádgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fylkesmannen i Nordland

Postboks 1405

8002

BODØ

Fylkesmannen i Nordland

Sendes pr e-post

Trondheim 15. oktober 2018

Oppstartmelding for Andfjorden marine verneområde

Sjømatbedriftene viser til oppstartmelding for Andfjorden marine verneområde. Sjømatbedriftene ser at det er et svært stort område som ligger i grenseområdet mellom Nordland og Troms fylker.

Oppstartmeldingen markerer starten på en planprosess som skal ende opp i et konkret høringsforslag.

Sjømatbedriftene er glad for at det blir lagt opp til en konsekvensutredning siden det blir lagt opp til et svært stort verneområde. Vi ser at det blir lagt opp til at arbeidsutvalget skal starte sitt arbeid først i 2019. Vi mener det er alt for sent for et arbeidsutvalg skal komme sammen i 2019, når en verneprosess allerede er i gang og utlysning av KU er nært forestående.

Sjømatbedriftene forventer i tillegg til dette å få, som en av de store nasjonale organisasjoner innen Sjømat, plass i dette arbeidsutvalget.

Sjømatbedriftene har utover dette ingen kommentar til oppstartmeldingen.

Med hilsen

Kjetil Hestad

Fagsjef

Sjømatbedriftene

www.sjømatbedriftene.no

Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Deres ref./Your ref.:

Vår ref./Our ref.:

Dato/Date:

JOF/316

Oslo, 04. oktober 2018

Innspill til oppstart av verneplanprosess for Andfjorden marine verneområde – Sjøkabler.

Vi viser til annonsering av oppstart av verneplanprosess for Andfjorden marine verneområde.

Som eier av sjøfiberkablene mellom Harstad og Longyearbyen, som går ut til dyphavet gjennom Andfjorden og Bleiksdjupet, ønsker Space Norway å bli inkludert som interessent i konsekvensutredningen om sjøkabler gjennom Nasjonal marine verneområde i Andfjorden.

Årsaken er at disse kablene, som ble installert i 2003, er av avgjørende betydning for sambandet til svalbardsamfunnet. Om noen år vil det være behov for å erstatte disse. Videre har Space Norway visjoner om hvordan en ny flerpars stamkabel langs den samme ruten kan anvendes av flere brukere, slik at havbunnen skånes og ulemper for fiskerier reduseres. En slik stamkabel vil også åpne muligheter for å bringe internett til havrommet ved installasjon av «Plug & Play» noder på havbunnen. Slike installasjoner vil være viktig for å møte behovet for bedre miljøovervåkning og marin forskning i havdypet.

For å få en samlet oversikt over kabelrelaterte forhold anbefales det etablert et eget punkt om sjøkabler i verneplanen.

Med vennlig hilsen

Dag H. Stølan
Leder Infrastruktur
Space Norway AS

Postadresse/Postal address:
Space Norway AS
P.O. Box 66 Skøyen
N – 0212 OSLO, Norway

Kontor/Office:
Drammensveien 165
0277 OSLO

Bank: Den norske Bank
IBAN nummer / IBAN No.
5005 0642 019

Telefon/Telephone:
Sentralbord: 00 47 22 51 00 00

e-mail: post@spacenorway.no
web: www.spacenorway.no

Foretaksnr./Enterprise No.
NO 975 963 233 MVA

FYLKESRÅDSSAK

Sak: 232/18

Løpenr.: 71557/18
Saknr.: 18/7374-8
Ark.nr.: K12SAKSARKIV
Dato: 17.10.2018

Til: Fylkesrådet
Fra: Fylkesråd for plan og økonomi

INNSPILL TIL VARSEL OM OPPSTART AV MARIN VERNEPLAN FOR ANDFJORDEN

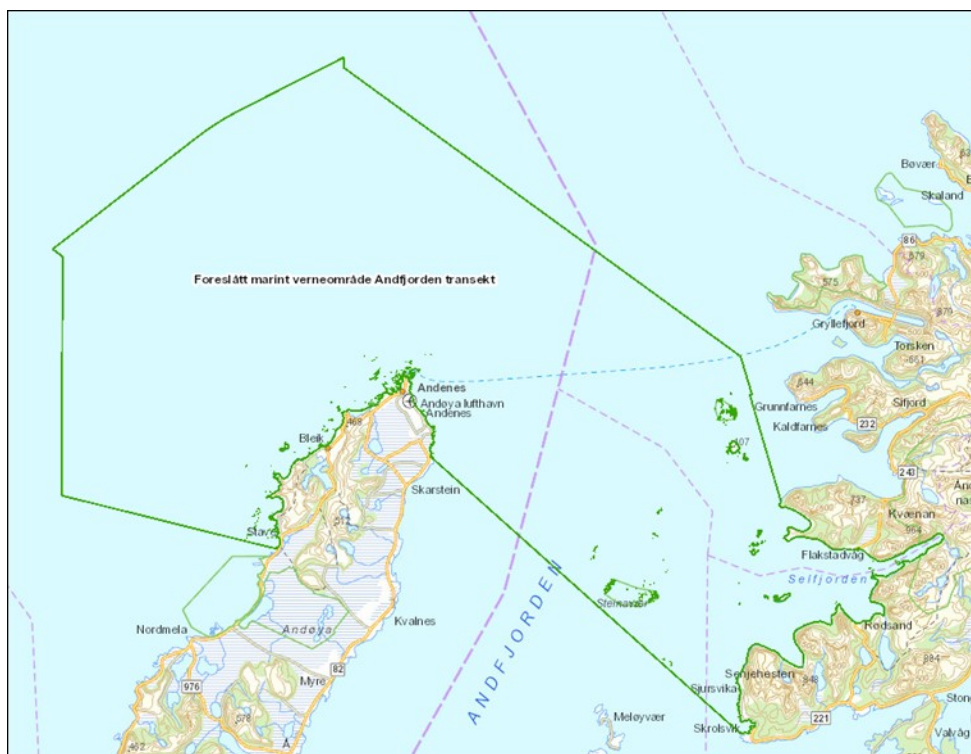
Innstilling:

Fylkesrådet sin uttalelse sendes i sin helhet som innspill til melding av oppstart for marin verneplan for Andfjorden.

Saksutredning:

Fylkesmennene i Nordland og Troms har varslet oppstart av arbeid med Andfjorden marine verneområde med forslag til utredningsprogram.

Området som er aktuelt for vern er på ca. 1667 km² og strekker seg som et transekt fra sørenden av Senja, over Andfjorden, rundt nordre del av Andøya og ut til territorialgrensen, 12 nautiske mil utenfor grunnlinja. Arbeidet med Andfjorden er en del av nasjonal marin verneplan. Foreslått område berører Andøy kommune i Nordland fylke og kommunene Tranøy, Torsken og Harstad i Troms fylke.

Kartutsnittet viser området som er aktuelt for marint vern (grønn linje). Kilde: Fylkesmannen i Nordland

Bakgrunnen for marin verneplan

Norge er en av 195 nasjoner i verden som har signert Konvensjonen om biologisk mangfold, en FN-avtale som har som mål at vi skal ta vare på det biologiske mangfoldet og bruke biologiske ressurser på en bærekraftig og rettferdig måte. Konvensjonen trådte i kraft i 1993. Avtalen forplikter landene til å verne minst 17 prosent av landarealene og 10 prosent av sjøarealene sine. Som oppfølging av den marine delen av avtalen ble det i 2001 nedsatt et bredt sammensatt rådgivende ekspertutvalg, som hadde som oppgave å finne fram til egnede norske kyst- og havområder som kunne inngå i en nasjonal marin verneplan.

Utvalget leverte i 2005 sin tilrådning. De foreslår vern av 36 områder langs kysten. Områdene var valgt ut for å dekke variasjonsbredden og sikre representative, særegne, sårbare og truede marine naturverdier. Utvelgelsen ble gjort ut fra geografi og de seks kategoriene:

- 1) poller,
- 2) strømrrike lokaliteter,
- 3) spesielle gruntvannsområder,
- 4) fjorder,
- 5) åpne kystområder og
- 6) transekter kyst-hav-sokkelområder.

Transekt Andfjorden er ett av syv områder i kategorien transekter kyst-hav og sokkelområder i marin verneplan.

I 2009 ble det meldt oppstart av de 17 første av de totalt 36 områdene, og seks av disse er vedtatt vernet i dag. De resterende 11 områdene er på ulike stadier av verneprosessen. Transekt Andfjorden tilhører andre pulje områder som skal utredes i forbindelse med den nasjonale marine verneplanen.

Føringer for arbeidet

I stortingsmelding nr. 43 (1998-1999) Vern og bruk av kystsonen er det gitt føringer om at det marine vernet skal være et liberalt vern hvor det undersjøiske landskapet beskyttes med sitt

mangfold av habitater, samtidig som det tillates næringsvirksomhet som ikke er i strid med verneformålet.

Hjemmel for etablering av marint vern, verneformål og restriksjonsnivå

Verneområdene i marin verneplan vernes som marine verneområder etter paragraf 39 i naturmangfoldloven. Dette er en egen vernekategori som omfatter sjøområder. Marine verneområder kan opprettes for å beskytte marine verneverdier, også naturverdier som landlevende arter er avhengige av.

Verneformålet kan omfatte verdier knyttet til sjøbunn, vannsøylen, overflaten eller en kombinasjon av disse. Det er et ønske om at man i marine verneområder unngår inngrep som påvirker sjøbunnen, vannutskifting og strømforhold i nevneverdig grad, siden disse er avgjørende for hvilke arter og naturtyper vi finner i området.

Alle verneområder har en verneforskrift som beskriver formålet med vernet og avgrensning av verneområdet. Videre regulerer verneforskriften bruken av området. Generelt vil rådighetsbegrensninger først og fremst være knyttet til fysiske inngrep på havbunnen, for eksempel utfylling eller byggevirksomhet, mudring og dumping av masse, undervannsprengning, kabellegging, mineralske ressurser og installasjoner for energiutnyttelse.

Det legges ikke opp til restriksjoner på drift og vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger og det vil heller ikke bli restriksjoner på ferdsel på sjø. Fiske og høsting av marine ressurser vil i liten grad bli berørt av vernebestemmelsene.

Avgrensning av området

I varsel om oppstart går det frem at vernegrensen er tenkt lagt utenfor grensen for privat grunn. Det vil si utenfor marbakken eller ved to meters dyp der marbakke ikke finnes. Videre står det at vernegrensen vurderes lagt godt utenfor havnene på Andenes, Bleik, Skrolsvik, Rødsand og Flakstadvåg av hensyn til framtidige tiltak i havneområdene, samt at naturmiljøet rundt havnene er sterkt påvirket og kraftig endret.

Organisering av arbeidet

Som urfolk har samene, i henhold til ILO-konvensjon nr. 169, rett til å bli konsultert i saker som kan få direkte betydning for dem. Den 31. januar 2007 ble det inngått avtale mellom Sametinget og daværende Miljøverndepartement om retningslinjer for verneplanarbeid etter tidligere naturvernloven, nå naturmangfoldloven, i samiske områder.

I tråd med disse retningslinjene var det 20. juni og 18. september 2008 konsultasjon mellom Sametinget og Miljøverndepartementet. På møtene ble melding om oppstart av arbeidet og opprettelse av et felles arbeidsutvalg for Nordland, Troms og Finnmark drøftet. Den 13. august 2009 var det konsultasjon mellom Sametinget og daværende Direktoratet for naturforvaltning, nå Miljødirektoratet. Det ble på dette møtet enighet om mandat og sammensetning av et felles arbeidsutvalg for Nord-Norge. Sammensetningen av arbeidsutvalget er som følger:

- 1 representant fra fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark
- 1 representant fra Fiskeridirektoratet sitt regionkontor
- 1 representanter fra Bivdi, Sjøsamisk Fangst- og fiskeriorganisasjon
- 1 representant fra Norges Fiskarlag
- 1 representant fra Norges Kystfiskarlag
- 1 representant fra Fjordfiskernes forening
- 1 representant fra Sjømat Norge, tidligere Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening
- 1 representant fra KS, Kommunesektorens organisasjon

- 1 representant fra SABIMA, Samarbeidsrådet for biologisk mangfold

Representanten fra fylkesmennene, miljøvern sjefen i Nordland, leder arbeidsutvalget. Fylkesmennene er sekretariat for arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget sitt mandat er blant annet å bistå fylkesmennene i verneplanarbeidet for Nasjonal marin verneplan i Nordland, Troms og Finnmark. Om et flertall i arbeidsutvalget eller et flertall av de samiske representantene i arbeidsutvalget og fylkesmennene ikke kommer frem til et felles forslag skal de ulike forslagene legges frem for høring og følge saken videre.

I tråd med saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven (rundskriv T-2/15) vil det også bli opprettet referansegruppe med lokale representanter inkludert berørte kommuner.

Per telefon den 19. september 2018 opplyste saksbehandler hos Fylkesmannen i Nordland om at det i prosessen legges opp til egne møter med fylkeskommunene. Vi har også fått informasjon om at Fylkesmannen har vært i kontakt med Sametinget om sammensetningen av arbeidsutvalget for arbeidet med Andfjorden. Tilbakemeldingen fra Sametinget var at sammensetningen av arbeidsutvalget skal videreføres i henhold til konsultasjonsavtalen.

Innspill til varsel om oppstart og forslag til utredningsprogram

Fylkesmannen ønsker innspill på naturverdier som finnes eller bør beskrives i området, hvilke naturressurser som finnes i området og som bør beskrives, aktiviteter som foregår i området og andre tema som bør beskrives eller belyses.

Vi har valgt å gi en todelt uttalelse. Det vi si at vi først gir en uttalelse til varsel om oppstart og deretter en uttalelse til utredningsprogrammet.

Varsel om oppstart

- Organisering av arbeidet og prosessen

Verneforslaget berører flere områder av fylkeskommunal, kommunal og regional interesse, både ulike samfunnsmessige forhold som blant annet kulturminner, friluftsliv og næringsmessige utviklingsforhold. Derfor mener vi at det er viktig at både berørte kommuner og fylkeskommuner sitter i arbeidsutvalget. Indirekte representasjon gjennom KS anser vi ikke som en god løsning.

Fylkeskommunen har ansvaret for regional planlegging. Regional planlegging er viktig for å lykkes med en effektiv gjennomføring av nasjonal politikk, blant annet når det gjelder miljø og klima, hvor mange aktører i forvaltningen er forpliktet til å ta hensyn til nasjonale målsettinger. Regional planlegging er et sentralt verktøy for å få til en helhetlig utvikling i et fylke – eller på tvers av fylkesgrenser. I forbindelse med regionreformen legges det også opp til at fylkeskommunen skal styrkes i rollen som regional samfunnsutvikler. Dette vil innebære en forsterket rolle innenfor samordnet planlegging på regionalt nivå.

Fylkeskommunen som folkevalgt organ og tilstedeværelse i regionen plasserer oss tettere på sluttbruker og gir oss gode forutsetninger for informasjonsdeling og koordinering. Det er fylkeskommunen som i kraft av sin politiske situasjon og tverrfaglige administrasjon som har legitimitet til å foreta prioriteringer mellom utviklingstiltak i et regionalt perspektiv. Fylkesrådet mener derfor at fylkeskommunen, som ansvarlig for regional planlegging, bør være representert i arbeidsutvalget. En slik representasjon bør om nødvendig tas opp med Klima- og miljødepartementet.

Vi savner en konkret prosessbeskrivelse med blant annet viktige frister i varsel om oppstart. Vi er klar over at en framdriftsplan med datoer ligger på Fylkesmannen sine nettsider. Den burde også vært innarbeidet i varsel om oppstart. Det er uheldig når det ligger noe informasjon på nettsidene og noe annet i varsel om oppstart.

I varsel om oppstart burde det også ha stått litt mer om arbeidsutvalget, både hva som er bakgrunnen for sammensetningen av utvalget, hvem som leder utvalget og utvalget sitt mandat. Det kunne ha gitt berørte parter en bedre forståelse for hvorfor prosessen er lagt opp slik den er.

For å få til en god medvirkning i prosessen burde det også i varsel om oppstart gått frem hvilke beskyttelsesalternativer som er aktuelle og hvilke restriksjonsnivå de enkelte alternativene vil kunne få, jamfør vår uttalelse til utredningsprogrammet. Beskyttelsesalternativer med restriksjonsnivå kunne for eksempel vært oppsummert i en tabell.

- Avgrensning av verneområdet og berørte havner

Alle de berørte havneområdene i Troms fylke, fiskerihavnene Flakstadvåg, Røsand og Skrolsvik, ligger i sin helhet innenfor varslet område. I tillegg til å være fiskerihavner er det også en del annen aktivitet i havnene. I Flakstadvåg er det blant annet et lakseslakteri og landbaser for oppdrettsnæringen.

Vernegrensen ved de berørte havneområdene i Troms må trekkes slik at havnene kan utvikles og at framtidig mudring av havneområdene kan gjennomføres uten at verneområdet blir påvirket. Arealet som tas ut av verneområdet må være så stort at også deponering av rene mudringsmasser kan gjøres på egnet sted i nærheten av området som er mudret uten at verneområdet blir påvirket.

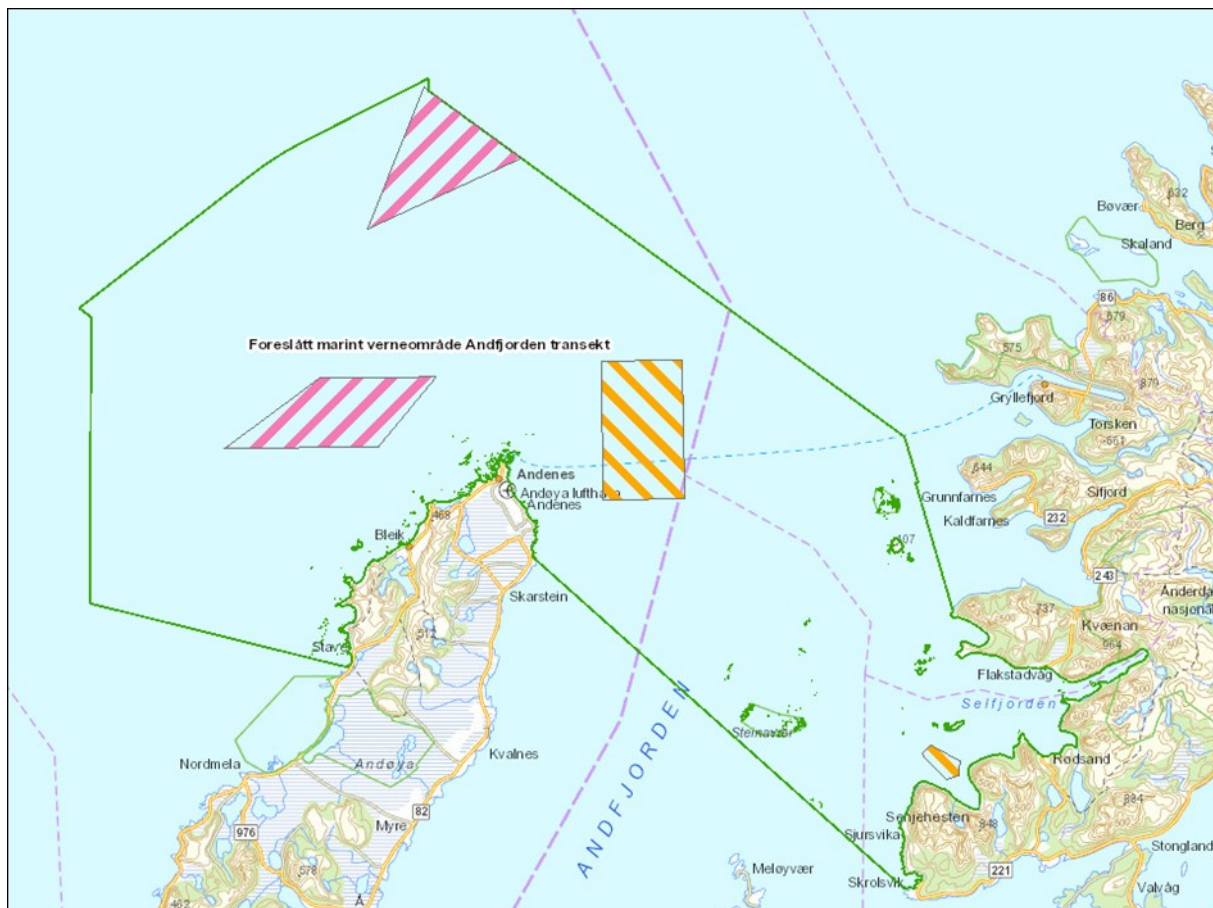
Når det gjelder konkrete forslag til avgrensning var vi i kontakt med Kystverket Troms og Finnmark 25. september 2018. Kystverket vil i sin uttalelse komme med forslag til avgrensningen av verneområdet ved de berørte havneområdene i Troms fylke.

- Referanseområder

I varslet om oppstart står det at transekt Andfjorden er aktuelt som generelt referanseområde for langtidsovervåkning og forskning på det marine miljø langs norskekysten, samt at området egner seg for overvåkning av den regionale vannkvaliteten i kyststrømmen. Videre står det at deler av foreslått område med få eller ingen oppdrettsanlegg etableres som referanseområde for havbruk.

Når det gjelder fiskeri er det foreslått ett område (sonekanten øst) som referanseområde for bunntråling etter fisk, to områder for snurrevadfiske (sonekanten øst og «Kråa» - kun ett område velges) og to referanseområder for reketråling (Andenes øst og Blyfjorden). De aktuelle referanseområdene for fiskeri er vist i kartutsnitt i varsel om oppstart.

I kartutsnittet er det imidlertid ikke angitt hvilke deler av foreslått område som er aktuelt som referanseområde for akvakultur. I varslet om oppstart burde det ha gått frem hvilke områder som er aktuelle som referanseområder for akvakultur på lik linje med aktuelle referanseområder for fiskeri.

Områdene med rosa skravur er foreslått som referanseområde for snurrevad, sonekanten øst og Kråa (to alternativer, bare ett skal velges). Sonekanten øst er også foreslått som referanseområde for bunntåling etter fisk. Områdene med gul skravur er aktuelle som referanseområder for reketråling. Kilde: Fylkesmannen i Nordland

- **Akvakultur**

Mye av vekstpotensialet når det gjelder oppdrett av anadrom fisk i Troms og andre marine organismer ligger i de nære kystområdene. Det er nettopp slike områder som er foreslått vernet. Det er derfor særskilt viktig at slik næringsaktivitet ikke forhindres av det marine vernet.

Etter det vi forstår så vil et marint vern ikke legge restriksjoner på drift og vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger. Videre forstår vi at marint vern skal være et liberalt vern hvor næringsvirksomhet, som ikke er i strid med verneformålet, skal tillates. Dette er føringer gitt i stortingsmelding nr. 43 (1998-1999) Bruk og vern av kystsonen.

- **Øyværene**

Innenfor verneområdet finnes Holmenvær, Ørja, Langværan og Svellingan i Torsken kommune, Halvardøy i Tranøy kommune og Steinavær i Harstad kommune, også kalt Senjaværene. Flere av disse er nevnt i den generelle beskrivelsen av området i varsel om oppstart, men primært knyttet til det undersjøiske landskapet, f.eks. Steinavær. De to siste tiårene av 1800-tallet foregikk det store nasjonalt funderte havneutbygginger for å øke sikkerheten til fiskeflåten som på dette tidspunkt i hovedsak var åpne båter. Resultatet ble moler og kaianlegg som setter er klart preg på øyene i dag, i tillegg til sjømerker rundt.

Den økte virksomheten har etterlatt seg ei samling kulturminner som forteller om nasjonal fiskerihistorie og maritim utbygging, ingeniørkunst, steinbyggingskunst og levde liv og vilkår for folk på øyvær i havet. Disse særpregede klyngene av holmer og skjær og beliggenheten i et fjordsystem med rike naturressurser og naturhavner er den viktigste forutsetningen for det levde liv på land. Det er en vesentlig verdi ved planområdet. Det er etter vår oppfatning essensielt å få fram denne sammenhengen mellom sjø og land - under og over vann i beskrivelsen av området.

Øyværene har på grunn av sin beliggenhet og mange kulturminner en unik opplevelsesverdi. De oppsøkes lokalt i rekreasjonssammenheng. Dette gjelder i særdeleshet Holmenvær og Steinavær. Holmenvær og Ørja benyttes i tillegg av reiseliv til formidling og utflukter.

- Kulturminner under vann

Så langt vi kjenner til er registreringer av kulturminner under vann mangelfulle i området. På grunnlag av historiske kilder og kulturminner på land ble det for en del år siden utarbeidet marinarkeologiske prioriteringsområder som er grovt kartfestet. Havnene i øyværene har stort potensiale for funn av hittil ukjente kulturminner under vann.

Bosetningen på Ørja går tilbake til steinalder og til mellomalder på Halvardsøy. Disse såkalte Senjaværene har potensial for funn av hittil ukjente kulturminner fra eldre og nyere tid. Vi viser til egen uttalelse fra Tromsø museum, universitetsmuseet som er rette forvaltningsmyndighet for kulturminner under vann.

- Turisme

I beskrivelsen av reiselivsprodukter i området er det nevnt flere turistbedrifter. Vi gjør oppmerksom på at Basecamp Senja også er en bedrift som bruker området aktivt i sine produkter. Bedriften er registrert i Lenvik kommune.

- Friluftsliv

Friluftsliv er ikke nevnt i beskrivelsen av området. Vi gjør derfor oppmerksom på at Torsken og Tranøy kommuner har gjennomført kartlegging og verdivurdering av friluftsområdene i kommunene. Det er registrert flere verdifulle friluftslivsområder i sjø innenfor foreslått verneområde.

Kommune	Områdenavn	Områdetype	Verdi
Torsken	Langværan, Ørja, Holmenvær og Skjolden	Utfartsområde	B (viktig friluftslivsområde)
Torsken	Svellingan	Utfartsområde	C (registrert friluftslivsområde)
Torsken	Selfjordbotn	Utfartsområde	C (registrert friluftslivsområde)
Tranøy	Bunkerfjorden	Utfartsområde	C (registrert friluftslivsområde)
Tranøy	Ørnvika	Utfartsområde	C (registrert friluftslivsområde)
Tranøy	Blyfjorden	Utfartsområde	C (registrert friluftslivsområde)
Tranøy	Senjehestneset, Storholmen og Dyrøyhamna	Utfartsområde	A (svært viktig friluftslivsområde)

Tabellen viser verdifulle friluftslivsområder i sjø innenfor foreslått verneområde.

I tillegg jobber Harstad kommune med kartlegging av sine områder og det kan også her bli dokumentert verdifulle friluftsområder innenfor det foreslåtte verneområdet.

En marin verneplan vil være positivt for friluftslivet. Normal friluftaktivitet vil etter det vi forstår ikke være i strid med verneformålet, og det legges heller ikke opp til restriksjoner på slik aktivitet. I verneforskriften bør det åpnes for at det kan gis tillatelse til tilrettelegging for friluftsliv.

- Vannforvaltning

Fylkesmannen i Nordland bes om å være oppmerksom på at verneområde omfattes av *Regional forvaltningsplan for vannregion Nordland 2016-2021* og *Regional forvaltningsplan for vannregion Troms 2016-2021*.

De østlige delene av marint verneområde Andfjorden ligger i Troms fylke og omfattes dermed av forvaltningsplan for vannregion Troms og omfatter følgende vannforekomster:

Vannforekomstnavn	Vannforekomst-ID	Økol. tilstand	Kjemisk tilstand
Andfjorden – Øst	0401010100-6-C	God	Dårlig
Selfjorden – ytre	0401010703-C	Svært god	God
Selfjorden–mitre	0401010702-C	Svært god	Ukjent
Indre Selfjorden	0401010701-C	Svært god	Ukjent

Forslag til utredningsprogram

Utredningsprogrammet skal ligge til grunn for det videre arbeidet med verneplanprosessen. Det fastsettes av Miljødirektoratet som er ansvarlig myndighet, jmfør forskrift om konsekvensutredninger vedlegg I nr. 29.

Som regional myndighet skal det i fylkeskommunen sin uttalelse til utredningsprogrammet gå frem av uttalelsen dersom verneplanarbeidet kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor vårt ansvarsområde, jmfør forskrift om konsekvensutredninger § 15 andre ledd.

- Metode

Det er i forslag til utredningsprogram kun vist til at utredningene skal gjøres etter «en vanlig brukt metode». Heller ikke under de enkelte utredningstemaene er det beskrevet noe nærmere hvilken metode som skal benyttes.

Hvilke metoder som skal benyttes, både i forbindelse med eventuell kartlegging av de ulike tema og gjennomføringen av konsekvensutredningene, må gå frem av utredningsprogrammet.

- Beskyttelsesalternativer med ulike restriksjonsnivå

I forslag til utredningsprogram står det at konsekvensutredningen skal omfatte følgende alternativer:

- Null-alternativet der dagens situasjon opprettholdes
- Ett eller flere beskyttelsesalternativer der restriksjonsnivået kan variere.

I utredningsprogrammet går det ikke frem hvilke beskyttelsesalternativer som er aktuelle for utredning. Det går heller ikke frem hva restriksjonsnivået vil være for de ulike beskyttelsesalternativene.

I et forslag til utredningsprogram skal det være en beskrivelse av relevante og realistiske alternativer og hvordan disse skal vurderes, jmfør forskrift om konsekvensutredninger § 14 bokstav c). Det er viktig at utredningsprogrammet er tydelig på dette siden det er utredningsprogrammet som fastsettes og som vil ligge til grunn for utredninger og det videre arbeidet med etablering av verneområdet.

- Akvakultur

Det er både for fiskerinæringen og spesielt for oppdrettsnæringen snakk om store verdier dersom for eksempel en velegna lokalitet med 7.000 tonn laks eller et annet fiskeslag blir utelukket på grunn av det marine vernet. Det er derfor viktig at slike kostnader anerkjennes i verdi – og synliggjøres i konsekvensutredningen.

- Kulturminner

Konsekvensutredningen bør også beskrive konsekvenser og potensialet for aktiviteter som formidling og opplevelse av kulturminner og kulturmiljø på øyværerne.

Oppsummering

Fylkesrådet er fornøyd med at Fylkesmannen gjennomfører arbeidet med marint vern, jamfør våre internasjonale forpliktelser om å blant annet verne 10 prosent av våre sjøareal. Vi ønsker samtidig å påpeke at det er viktig at arealbruken både på land og i sjøen skjer etter en avveining mellom nærings-, friluftslivs-, kultur og miljøinteresser. Dette innebærer at det også blir utvist en positiv holdning til tiltak som kan bidra til verdiskapning og næringsutvikling, og som samtidig ikke kommer i konflikt med verneområdet.

Vi ser frem til å ta del i det videre arbeidet med etableringen av Andfjorden marine verneområde.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Det er ingen økonomiske og administrative konsekvenser utover vanlig saksbehandling i plansaker.

Tromsø, 17.10.2018

Widar Skogan
fylkesråd for plan og økonomi

Vedlegg:

Melding om oppstart av arbeid med marin verneplan for Andfjorden

FYLKESMANNEN I NORDLAND

Moloveien 10

8003 BODØ

Att. Åsmund Andersen

Marinearkeologisk uttalelse: oppstartmelding for marin verneplan for Andfjorden

Vi viser til oppstartsmelding av arbeidet med marin verneplan for Andfjorden av 24.08.2018. Etter kulturminnelovens § 14 er Tromsø Museum rette myndighet for forvaltning av kulturminner under vann i Nord-Norge nord for Rana kommune. Vi har følgende merknader til oppstart og vil komme med flere innspill i høringsfasen.

Vi ser det som positivt at sjøområdene som strekker seg som et transekt fra sørende av Senja, over Andfjorden, rundt nordre del av Andøya og ut til territorialgrensen skal utredes i forbindelse med en verneplanprosess. I første omgang ønsker vi kort å belyse forhold som berører vårt myndighetsområde. Det er like viktig å ta hensyn til vern av marine kulturminner på og i sjøbunnensom som kultur mangfold og naturressurser. Fortsatt er store områder ennå ikke kartlagt og det er et stort potensial for kulturminner under vann som ligger i tilknytning til kjente fiskevær, handelssteder og kirkesteder.

Langs kystlinja fra Skrolsvik til Flakstadvåg på Senja er det registrert flere automatisk freda bosetninger fra periodene jernalder, middelalder og ny tid, og samtlige har maritim tilknytning med potensielle funn av marine kulturminner. På Hallvardøya, Steinavær, Svellingan og Ørja i Selfjordene er det registrert flere automatisk freda kulturminner med marin tilknytning fra jernalder, middelalder og ny tid. Langs kystlinja fra Fiskenes til Stave på Andøya er det registrert mange typer bosetninger fra jernalder til ny tid, særlig de store gårdshaugene fra middelalderen er kjent for sin maritime orientering og tilpasning. I tillegg er det mange automatisk fredete gravplasser, nausttuffer, båtstøer og andre type kulturminner som knyttes til de aktive kystbosettingene rundt Senja og Andøya på steder som har utnyttet ressursene i havet gjennom flere tusen år.

Vennlig hilsen

Ingrid Sommerseth
Arkeolog marine kulturminner

ingrid.sommerseth@uit.no

77 62 33 34

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi: Sametinget
Nordland Fylkeskommune
Troms Fylkeskommune

Fylkesmannen i Nordland
Åsmund Andersen

Deres ref.
2017/2660

Vår ref.
18/673-2/LLH

Dato
01.11.2018

Nordland og Troms fylker – Andfjorden marine verneområde – tilråding

Vi har ingen merknader til navneforslaget *Andfjorden marine verneområde*. Selv om deler av verneområdet ligger utenfor selve Andfjorden, ser det ikke ut til at det finnes noe annet navn som ville være mer dekkende på området. Skrivemåten *Andfjorden* er i samsvar med skrivemåten i Sentralt stedsnavnregister.

Vennlig hilsen

Karl Henrik Steinsholt
administrasjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:
Fylkesmannen i Nordland

Kopi til:
Kartverket

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8003 BODØ

ÁŠŠI/SAK
18/1704 - 10

MIN ČUJ./VÅR REF.
18/30439

DIN ČUJ./DERES REF.
2017/2660

BEAIVI/DATO
19.11.2018

Varsling om oppstart av verneprosess for et sjøområde på grensen mellom Nordland og Troms fylker

Vi viser til henvendelse av 31.10.2018 ad samisk navn på nytt marint verneområde i Vesterålen. Dette verneområdet ligger i et tradisjonelt samisk bruksområde. På samisk har vi flere betegnelser på en fjord. Andfjorden er i likhet med Vågsfjorden en vierddas, dvs en stor, åpen fjord. Det blir fint å se denne sjeldne appellativen i et verneområdenavn. Vår tilrådning er slik:

Norsk navn	Samisk navn	
Andfjorden marine verneområde	Ánddavierdasa mearrasuodjalanguovlu	Fjorden heter Ánddavierddas i nominativ. Foran mearrasuodjalanguovlu står navnet i genitiv form.

Stedsnavnet Ánddavierddas er ikke å finne i Sentralt stedsnavnregister. Vi vil reise navnesak på navnet nå straks. Tilrådningen Ánddavierdasa mearrasuodjalanguovlu er gitt med forutsetning av at stedsnavnet Ánddavierddas i primærfunksjonen blir vedtatt for offentlig bruk.

Dearvuodáiguin/Med hilsen

Anne Britt K. Hætta
avdelingsdirektør/ossodatdirektevra

Ardis Ronte Eriksen
seniorráđđeaddi / seniorráđgiver

Jonny Nutti
davvisámegiell báikenammakonsuleanta/nordsamisk stedsnavnkonsulent

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fylkesmannen i Nordland Moloveien 10 8003 BODØ

Kopijja / Kopi til:

Statens kartverk - Navneansvarlig Sentralt stedsnavnregister 3507 HØNEFOSS
Nord
Stedsnavntjenesten for norske navn Språkrådet 0001 OSLO
i Nord-Norge

